

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència interina de l'honorable Sr. Lluís Companys i Jover

Sessió del dia 13 de desembre de 1932

SUMARI

*A dos quarts de cinc i deu minuts de la tarda és oberta la sessió, sota la presidència del senyor Companys.
Aprovació de l'acta de la sessió anterior.*

Continua la discussió del dictamen de la Comissió del Reglament interior.

Lectura de l'article 21.º (20.º del Projecte) del Títol VI, i d'un vot particular signat pels senyors Romà Sol, Joan Vallès i Pujals i Josep M.ª Tries de Bes.

Defensa de l'esmentat vot particular feta pel senyor Vallès i Pujals.

Resposta del senyor Lluís Bru, en nom de la Comissió.

Intervenció del senyor Lluís Duran i Ventosa.

Resposta del President de la Comissió, senyor Espanya.

Rectificació del senyor Duran i Ventosa.

És rebutjat el vot particular i aprovat, per votació ordinària, l'article 20.º del Títol VI del dictamen.

Lectura i aprovació de l'article 22.º (21.º del Projecte) del Títol VI.

Lectura de l'article 23.º (22.º del Projecte) del Títol VI, i d'un vot particular signat pels senyors Sol, Vallès i Pujals i Tries de Bes.

Defensa de l'esmentat vot particular feta pel senyor Vallès i Pujals.

Resposta del membre de la Comissió, senyor Rovira i Virgili.

Rectificació del senyor Vallès i Pujals.

Rectificació del senyor Espanya.

És rebutjat el vot particular i aprovat, per votació ordinària, l'article 23.º del Títol VI del dictamen.

Lectura i aprovació de l'article 24.º (23.º del Projecte) del Títol VI.

Lectura i aprovació de l'article 25.º (24.º del Projecte) del Títol VII.

Lectura i aprovació de l'article 26.º (25.º del Projecte) del Títol VII.

Lectura de l'article 27.º (26.º del Projecte) del Títol VII, i d'un vot particular signat pels senyors Sol, Vallès i Pujals i Tries de Bes.

Defensa de l'esmentat vot particular feta pel senyor Vallès i Pujals.

Resposta del President de la Comissió, senyor Espanya.

Rectificació del senyor Vallès i Pujals.

Rectificació del senyor Espanya.

Intervenció del senyor Palacín i resposta del senyor Vallès i Pujals.

És rebutjat, per votació ordinària, el vot particular.

Lectura d'una proposició incidental, signada pels senyors Vidal i Guardiola, Romeva, Carreres i Artau, Abadal, Casabò, Duran i Ventosa, Ventosa i Calvell i Tallada.

Lectura d'una addició i d'una esmena a l'article 27.º, i d'una addició a l'article 28.º, signades pels senyors esmentats.

Defensa del senyor Tallada.

Resposta del senyor Espanya.

Rectificació del senyor Tallada.

Intervenció del senyor Conseller de Finances i nova rectificació del senyor Tallada.

Són posades a votació, i rebutjades, la proposició incidental, les addicions i l'esmena.

Aprovació de l'article 27.º (26.º del Projecte).

Suspensió de la discussió del dictamen de la Comissió de Reglament interior. Es passa a la segona part de l'ordre del dia, o sigui la constitució definitiva de la Cambra. Presideix el senyor Casanoves.

Es procedeix a la votació de President. És elegit el senyor Companys per 70 vots i una papereta en blanc.

El senyor Companys promet el càrrec de Diputat i passa a ocupar la Presidència.

Votació de Vice-presidents. Són elegits Vice-president primer el senyor Joan Casanoves, per 54 vots, i Vice-president segon, el senyor Martínez Domingo, per 11 vots.

Votació de Secretaris. Resulten elegits els senyors Rouret, Dol, Casabó i Gerhard.

Promesa dels Vice-presidents. A continuació prometen el càrrec de Diputat els senyors Andreu, Armendarès, Armengol, Arnau, Balart, Bancells, Barrera, Battestini, Bilbeny, Blasi, Bru i Jardí, Canturri, Carreres i Artau, Casabó, Casademunt, Casanelles, Colldeforns, Comes, Companys (Josep), Coromines, Cunillera, Dalmau i Pla, Dencàs, Dot, Espanya, Fàbrega, Farreres i Duran, Folch, Fontbernat, Galés, Gassol, Guinart, Ibars, Irla, Lloret, Lluhi, Macià, Magre, Mestres, Mies, Mora, Palacín, Pi i Sunyer, Ribes, Riera, Rouret, Rovira i Virgili, Sellés, Sauret, Selves, Serra i Hunter, Soler i Bru, Simó, Tallada, Tauler, Tries de Bes, Vallès i Pujals, Valls i Taberner, Ventosa i Calvell i Xirau.

Discurs de gràcies del President, senyor Companys.

S'aixeca la sessió a tres quarts de vuit de la vetlla.

S'obre la sessió a dos quarts de cinc i deu minuts de la tarda, sota la Presidència del senyor Companys.

Al banc del Govern hi ha els Consellers senyors Lluhi, Xirau i Casals i els Comissaris senyors Irla, Valldoriola i Cavallé.

Es llegeix i s'aprova l'acta de la sessió anterior. Entra el Conseller senyor Gassol.

ORDRE DEL DIA

Reglament de Règim interior

El Sr. PRESIDENT : Continua la discussió del dictamen de la Comissió de Reglament de la Cambra. El senyor Secretari llegirà l'article 21.º del dictamen.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : L'article 20.º va restar damunt la Mesa.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Prego a la Presidència que es llegeixi l'article 20.º.

El Sr. SELVES : És el que es va a llegir.

El Sr. PRESIDENT : Recordo als senyors Diputats que, en la sessió anterior, un article del dictamen es desglossà en dos. L'article 21.º és, doncs, el 20.º del dictamen. Procedeixi's a la seva lectura.

Un Sr. SECRETARI : «Títol VI : Discussió del Projecte de Constitució. — Article 21.º — Primer : Un cop constituït el Parlament, nomenarà una Comissió especial que haurà de presentar-li un projecte de Constitució interior de Catalunya. Segon : La Comissió susdita es compondrà d'onze individus, serà elegida directament

pel Parlament i en cada papereta no es podran incloure vàlidament més que set noms; resultaran designats els que obtinguin major nombre de sufragis. Tercer : Presentat per la Comissió el Projecte, s'imprimirà i repartirà, així com els vots particulars. La discussió podrà començar en la sessió immediata.»

El Sr. PRESIDENT : A aquest article hi ha un vot particular dels senyors Romà Sol, Vallès i Pujals i Tries de Bes. El Sr. Secretari en donarà lectura.

Un Sr. SECRETARI : Vot particular a l'apartat segon de l'article 21 del projecte de Reglament interior del Parlament de Catalunya:

«L'apartat segon caldria redactar-lo així : «La Comissió de Constitució es compondrà de quinze individus, serà elegida directament pel Parlament, i en cada papereta no es podrà incloure vàlidament més de nou noms; resultaran designats els que obtinguin major nombre de sufragis.»

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Senyors Diputats: Els components d'aquesta Minoria que formaven part de la Comissió del Reglament interior, hem assistit a les seves deliberacions portats d'un serè i d'un franc esperit de col·laboració, que serà la norma de conducta que inspirarà tots els nostres actes en aquest Parlament. Per això nosaltres hem accedit amb gust a què aquesta deliberació en la Comissió es portés a terme damunt d'unes bases que tal vegada no han estat les més convenients. Hem accedit a què

es prenguéssim com a base de discussió l'avantprojecte que ens havia facilitat el Govern i que no era més que una traducció o una lleugera adaptació del Reglament que regula les discussions de la Cambra de Madrid, o sigui de les Corts Constituents espanyoles. Hauríem preferit, i en això ens acompanyava el parer de tots els individus de la Comissió, que s'hagués fet un Reglament totalment nou, un Reglament original, el qual hauríem pogut portar suggerències i novetats que no permetia el text que s'havia facilitat com avantprojecte. Hauríem volgut també que no s'hagués dut aquesta discussió amb tanta precipitació. En dos dies haguérem de dictaminar sobre tot el Reglament, celebrant sessions de llargues hores; però vàrem accedir a això, fent-nos càrrec de les raons que hi havien i principalment de la necessitat que tenia el Parlament d'aprovar el seu Reglament.

Per aquestes mateixes raons, nosaltres hem sacrificat una sèrie de qüestions de detall i el nostre criteri, que era, en alguns d'aquests punts, divergent del criteri que s'assenyalava en l'avantprojecte; però, com que eren qüestions de detall, per a facilitar el que hi hagués dictamen com més aviat millor, sacrificàrem alguns dels nostres punts de vista, que tal vegada haurien estat objecte de discussió si s'hagués tractat d'un estudi minuciós en el qual haguéssim aportat orientacions distintes. Aquesta és la raó per la qual acceptàrem l'avantprojecte.

Però hi ha hagut punts en els quals aquest criteri no s'ha sostingut, per haver-hi diferències substancials que transcendien més enllà d'allò que és el simple detall. I, procurant que aquests punts fossin els menys possibles, hem presentat quatre vots particulars a la totalitat del Reglament.

Dos d'aquests vots particulars tenen una importància merament de detall, però de detall d'alguna consideració.

Els altres dos, són ja punts fonamentals, en els quals el nostre criteri és diferent del marcat en el dictamen de Majoria i la diferenciació és motivada per qüestió de doctrina.

Nosaltres hem presentat aquests vots particulars tenint en compte la importància que té en tot Parlament el Reglament interior per a regular les discussions. No oblidem que el Reglament interior ve a ésser l'Estatut que regula els drets de les Minories, les quals, amb aquests drets consignats en el Reglament i amb la imparcialitat i la benvolença de la Presidència, només així poden subsistir en un Parlament.

Vaig a defensar el vot particular referent a l'article 21, apartat segon, que és dels que he anomenat de discrepància de detall. Es proposa en el dictamen de la Majoria que la Comissió que haurà de redactar el projecte d'Estatut estigui composta d'onze individus. Se li dona el mateix nombre de membres que a totes les restants Comissions que s'estableixen en el Reglament. A nosaltres ens sembla — és el nostre criteri — que la Comissió que ha de redactar la Constitució té una importància prou gran, una importància excepcional, perquè el nombre d'individus que la constitueixin sigui major que

el de les altres Comissions ordinàries que s'han de nomenar a la Cambra. En les restants, generalment es tracta de matèries homogènies; cada una d'aquelles Comissions es refereix a una sola matèria, i, per tant, és de creure que gairebé sempre, aquells homes que vagin a la Comissió seran les persones que estiguin més capacitades per a entendre en aquella matèria. En canvi, la Constitució és una cosa transcendental; és la raó fonamental d'aquest Parlament, i comprèn tants d'aspectes, que és molt difícil que tothom estigui plenament capacitat en una tan complexa matèria. Per tant, creiem nosaltres que fóra convenient procurar que formin aquesta Comissió major nombre de persones que l'ordinari, a l'objecte que puguin anar-hi senyors Diputats capacitats en totes les matèries que comprèn la Constitució, i que són gairebé totes les que es refereixen a la vida pública d'un país. És per aquest motiu, i no per cap més, que nosaltres proposem que en lloc d'una Comissió d'onze, la Comissió que ha de redactar la Constitució sigui integrada per quinze individus.

El Sr. BRU I JARDÍ : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Bru.

El Sr. BRU I JARDÍ : En nom de la Comissió, en primer lloc, he de fer remarcar que, com ha indicat el senyor Vallès, nosaltres ens havem trobat amb una manca de temps, i, per tant, amb què no hem pogut estudiar ni formular el dictamen relatiu al Reglament interior tal com hauríem volgut, és a dir, detingudament. Hem pres per base de discussió el del Parlament espanyol. D'haver-nos estat possible, hauríem estudiat a fons la qüestió, amb precedents d'altres Parlaments a la vista, i a la vegada mirant si podíem fer una cosa pròpia; s'hauria adaptat a la realitat nostra. Però, de totes maneres, això és cosa secundària, ara, perquè hi ha nomenada una Comissió de Reglament interior que en el dia de demà i en tot moment pot estudiar la conveniència de dictaminar en un sentit o altre. El fet essencial és que nosaltres hem cregut preferible presentar ben aviat un dictamen a fi de poder regular a satisfacció nostra la vida del Parlament.

I ara, contestant concretament al vot particular presentat a aquest article, he de dir que nosaltres entenem que en la qüestió constitucional és la doctrina i els principis que ha d'obligar, que no pas qüestió d'apreciació. Ens trobem nosaltres — el senyor Vallès ho sap perfectament — en què s'ha nomenat una Comissió d'onze components i que equiparem amb totes les altres, i aquesta Comissió s'ha subdividit en una subponència perquè, indiscutiblement, quan es tracta de què tots estiguem d'acord en els principis, la millor solució per a simplificar el treball és subdividir-la. Creiem que les mateixes raons que han existit en la Comissió de Reglament interior, per ésser qüestions d'apreciació, han de prevaler ara. En la qüestió de Constitució no hi ha lloc, perquè és de principis de doctrina. No és concebible que diferents individus pertanyents a un mateix partit tinguin un criteri diferent quant a la Constitució. Tal vegada hi

haurà coneixements que no posseiran totes les persones, però en anar a la Comissió es poden portar les coses estudiades i per escrit i informades pels companys més entesos, i això, més que un destorb, serà una facilitat. Altrament, hem de remarcar que, pel nombre de Diputats que formen aquest Parlament, gairebé representen una cinquena part els que proposa el vot particular. Per això nosaltres entenem que no es pot arribar a l'ampliació. Només amb el dret que té la Minoria a estar representada a la Comissió, resta salvada la qüestió de principi mantinguda en el dictamen.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Demano la paraula.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Duran.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Jo pregaria a la Majoria que reflexionés un moment sobre la importància que té aquesta qüestió, aparentment trivial, aparentment petita, perquè les raons que ha donat el senyor Diputat de la Comissió no crec que hagin pogut portar al convenciment en l'ànim dels Diputats de la necessitat absoluta que una Comissió que ha de dictaminar sobre l'assumpte més transcendental que té per resoldre aquest Parlament, hagi d'ésser considerada com una de tantes Comissions, que podríem dir que es referiran a assumptes només subalterns. Formem un Parlament Constituent. La missió cabdal que el poble de Catalunya ens ha encomanat és la de crear els organismes polítics de la nostra terra, i tota la feina que dediquem a aquest treball transcendental — un treball que ha d'ésser vertaderament històric — crec que serà encara menys del que hi hauríem de dedicar. La Comissió d'onze, com proposa el dictamen de la Majoria, significa que gairebé tot el treball de discussió del Projecte haurà de venir a parar íntegrament al Saló de Sessions; tots els que han tingut una mica de pràctica en incorporacions d'aquesta naturalesa o en altres anàlogues, saben que perquè el treball sigui productiu ha de venir ben preparat, i la preparació de tots els treballs que ací s'han de decidir s'han de fer pròpiament a les Comissions. En una Comissió d'onze individus, conforme proposa la Majoria en el Reglament, n'hi haurà d'haver set que constituïran la majoria; els Diputats podran votar set noms, i n'hi haurà, per consegüent, només quatre per les minories. Hauríem de fixar-nos en això, i jo prego tots vosaltres que hi pareu atenció. En dir minoria, no volem dir minoria en el sentit reglamentari, en el sentit que hagi d'ésser constituïda per un nombre determinat de senyors Diputats; minoria, ací, ha de voler dir matisacions de diversos criteris respecte d'aquesta qüestió, que ha d'ésser de les més transcendents. Jo vull creure, contra l'opinió del senyor Diputat que ha parlat abans, que no és absolutament exacte que dintre d'un mateix grup polític tothom hagi de tenir necessàriament les mateixes opinions sobre tots els punts concrets d'una Constitució interior d'un país. És molt possible que dintre de la majoria mateixa hi hagi matisacions diverses; és molt possible que això mateix passi amb les minories, no perquè hi hagi oposició, sinó

perquè dintre d'una unitat superior pot haver-hi la realitat de les matisacions de l'opinió. Això no significa res en contra de la disciplina dels partits, ja que una cosa és que cada un tingui un criteri personal en les qüestions discutides i una altra cosa les essències de cada partit i agrupació política. Per això, prescindint d'aquesta matisació diversa, que és molt lògica, no és un secret per ningú suposar que en la majoria puguin aparèixer aquesta matisació i altres, quan ella mateixa — si no estic equivocat — està formada pel partit d'Unió Socialista de Catalunya i també per una representació d'un matís del republicanisme i del catalanisme diferent del que nosaltres tenim i del que teniu vosaltres. Anar a donar una representació a tots en una Comissió d'onze individus, seria extremadament difícil. ¿Quins inconvenients pot haver-hi en què es pugui imprimir una major celeritat a aquests treballs preparatoris de la Constitució? Penseu, senyors Diputats, penseu tots, que el treball que s'esmerci en les discussions dintre de la Comissió, per llargs que siguin, seran alleugement dels treballs que haurem de tenir en el Saló de Sessions. Tots volem, naturalment, la major publicitat possible de les nostres opinions. Totes les discussions han d'ésser públiques; però això no vol dir, en la més pura doctrina democràtica, que les discussions no puguin ésser preparades. Si aquestes discussions vénen preparades, ací al Saló de Sessions farem una feina molt més útil. Jo vull que no veieu cap segona intenció a aquestes paraules. Crec que ampliant aquesta Comissió, fent-la una mica més gran — no pas extraordinàriament més gran, de manera que tots els Diputats hi formin part —, sinó simplement el suficient més ample per a poder preparar millor els treballs de la Comissió, crec que així, repetixo, faríem una bona obra per a tots, que el poble de Catalunya ens agrairia.

El Sr. ESPANYA : Demano la paraula.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Espanya pot parlar.

El Sr. ESPANYA : La qüestió que proposa el senyor Duran i Ventosa no crec que tingui la importància que ell ha volgut donar-li. Una cosa és nomenar una Comissió de Constitució — i això té la seva importància — i una altra determinar el nombre de Diputats que la componen. Jo em refereixo a aquest segon aspecte. El nombre no crec que faci la cosa. No dependrà l'eficàcia de la Comissió de Constitució del nombre de Diputats de què siguin quinze o onze, sinó que dependrà de la competència dels Diputats que formin part d'aquesta Comissió. El que interessa és que cada minoria o grup polític nomeni per a formar part d'aquesta Comissió les persones de major capacitat. Nosaltres, en aquest punt, hem seguit el mateix criteri que es va seguir al Congrés espanyol amb la Comissió que es va nomenar per a la Constitució. No va pas variar el nombre de components d'aquesta Comissió del nombre dels membres de les restants; fixeu-vos, doncs, que el mateix nombre que constituïen les Comissions ordinàries del Parlament espanyol va ésser el que es va assignar a la Comissió especial de la Consti-

tució. De manera que no crec pas, per consegüent — i torno a referir-me a allò que deia el començament —, que el vot particular, en la forma que l'ha presentat el senyor Duran i Ventosa, tingui aquesta importància. El que interessa essencialment és que puguin intervenir el major nombre possible de minories. Deia el senyor Duran : «Es que potser és convenient que totes les matisacions d'aquesta Cambra tinguin la seva representació dintre la Comissió», i això potser donaria lloc a fer una Comissió massa nombrosa, perquè, per altra banda, dintre de cada partit no pot haver-hi matisacions, ja que cada partit es reunirà i tindrà un criteri en matèria constitucional; no pot ésser que cada partit en tingui dos o tres de criteris, perquè és lògic que abans procurarà arribar a una unitat per a portar aquest criteri unificat a la Comissió de Constitució. Quant al nombre de quinze Diputats, significaria un augment de dos per a les Minories i, així i tot, potser tampoc no s'hi trobarien totes representades. Per aquests motius, la Comissió creu que ha de sostenir la totalitat de l'article que estem discutint; d'aquesta manera crec que evitarem que dintre de la Comissió hi hagi excessives discussions. A part d'això, les minories, sempre que creguin que no estan representades en la Comissió de la Constitució, tindran el dret de portar ací, per mitjà d'esmenes i intervencions, el criteri que cada una tingui.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Demano la paraula per a rectificar.

El Sr. PRESIDENT : Pot parlar el senyor Duran.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Em dol que la Comissió s'entossudeixi en una qüestió que em sembla que seria molt fàcil de resoldre i garantir, o més ben dit, de facilitar l'exercici del dret de totes les minories. I em dol doblement, senyor President de la Comissió de Reglament interior, perquè m'ha fet una mica de pena la raó que ha donat, que en definitiva ha quedat reduïda a què a les Corts d'Espanya es feia així. Això que ens agafem sempre als procediments del que facin a les Corts d'Espanya — no voldria que es molestés ningú — em sembla que té un regust provincialista que no s'adiu gaire amb el sentit catalanista que hem de donar a totes les nostres deliberacions.

El Sr. CASANOVES : El règim parlamentari només és un.

Un Sr. DIPUTAT : Què hi diu el senyor Tries de Bes?

El Sr. DURAN I VENTOSA : És molt just que en certs problemes d'ordre general ens agafem als procediments dels altres Parlaments, però quan les raons queden completament reduïdes a què a un altre lloc es faci o no, quan no n'hi ha d'altres, comprendrà el senyor Espanya que ens sigui difícil donar-nos per convençuts. De totes maneres, vosaltres teniu les majories, vosaltres teniu els vots, sou els que podeu decidir; de totes maneres, no haurem fet més que provar de facilitar les tasques d'aquesta Comissió, mirar de preparar en tot allò que sigui possible una obra bona i que satisfaci tothom. Si després

vénen dificultats i les discussions han de perllongar-se, la responsabilitat no serà pas nostra.

El Sr. PRESIDENT : S'aprova el vot particular?

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Votació ordinària.

El Sr. PRESIDENT : Es procedirà per votació ordinària. Els Diputats que estiguin conformes amb el vot particular, que tinguin la bondat d'aixecar-se. (*S'aixequen els senyors Diputats de la Minoria regionalista.*) Els senyors Diputats que votin en contra del vot particular, que tinguin la bondat d'aixecar-se. (*S'aixequen els senyors Diputats de les restants fraccions de la Cambra.*) És evident que queda rebutjat el vot particular. (*Entra el Conseller senyor Comes.*) Que es passi a un altre article.

Un Sr. SECRETARI : «Article 22.^è Primer: El debat començarà amb una discussió sobre la totalitat del Projecte. Segon : Només podran consumir-se tres torns en contra i tres en pro per a discutir la totalitat, sens perjudici que un representant de cada grup parlamentari pugui també intervenir per a fixar l'actitud de la fracció a la qual pertany. Tercer : Acabat aquest debat, es procedirà a la discussió per Títols i per articles. Per a discutir la totalitat de cada Títol podran consumir-se tres torns en pro i tres en contra. A continuació es discutiran els vots particulars, que sols podran ésser defensats per un dels signants. Quart : Després es discutirà cada article, començant pels vots particulars, esmenes o addicions que s'hagin presentat abans de començar la discussió. Cinquè : Els torns sobre cada article seran un en contra i un altre en pro, salvant acord ampliari adoptat pel Parlament a proposta de la Mesa. Sisè : Podran autoritzar-se rectificacions de fets o de conceptes, amb una duració màxima de deu minuts, i l'explicació del vot, durant cinc. Setè : El Govern i la Comissió intervindran sempre que ho estimin oportú, sense consumir torn.»

El Sr. PRESIDENT : No hi ha cap vot particular que es refereixi a aquest article. S'aprova? Resta aprovat. Que es doni lectura a l'article 23.^è, que era el 22.^è del Projecte de la Comissió.

Un Sr. SECRETARI : «Article 23.^è Un cop consumits els torns reglamentaris en el debat a què fa referència l'article 22.^è, es procedirà immediatament a la votació, si així s'acorda per majoria absoluta del Parlament, a proposta de deu Diputats, del President o del Govern.»

El Sr. PRESIDENT : Hi ha un vot particular dels senyors Sol, Vallès i Pujals i Tries de Bes.

Un Sr. SECRETARI : «Es proposa la següent redacció : "A instància de deu o més Diputats, o bé del Govern, el President, durant la discussió del dictamen, podrà proposar a votació del Parlament, sense admetre esmenes ni consentir discussió de tal proposta, l'assenyalament del dia en què haurà de finir la votació del dit dictamen.

El Parlament no prendrà acord sobre l'esmentada proposta fins a la sessió següent a aquella en què s'hagi formulat.

Perquè es consideri vàlid l'acord, caldrà que reuneixi el vot favorable de la majoria absoluta del Parlament.

La discussió del dictamen, sigui el que sigui el seu estat, restarà closa el dia fixat; a aquest fi es podrà prorrogar la sessió indefinidament.

Fins a aquell moment, no podrà el Parlament ocupar-se de cap més assumpte; no es podrà discutir a propòsit de cada article o de cada part de dictamen, només que les dues esmenes més divergents, a judici de la Presidència; cada Diputat no podrà fer ús de la paraula sinó un cop sobre cada article o part de dictamen, i no es podrà demanar lectura de documents."

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Aquest és, senyors Diputats, el segon dels nostres vots particulars, i és un d'aquells als quals em referia en el meu parlament anterior en qualificar-ne d'una ressonància que sobrepassa al detall i és, en canvi, d'una importància doctrinal. Es tracta, com hauran pogut veure VV. SS., del que en llenguatge corrent en diuen la guillotina. Reconeixem realment, com a homes de govern, el fet que ha d'haver-hi una garantia a tots els Parlaments contra les obstruccions injustificades de les minories. Nosaltres reconeixem plenament aquest principi, però volem evitar l'abús de què aquest precepte reglamentari no es converteixi en una obstrucció de la majoria contra les minories. Volem evitar que el precepte d'això que se'n diu la guillotina, aquesta facultat de tallar en un moment donat els debats quan es faci a una determinada majoria una obstrucció, es converteixi en un abús de la majoria contra la minoria.

Cal tenir en compte que si els abusos són injustificats, ho són molt més quan són fets per la força de la majoria, perquè llavors es cometen a l'empar del règim de la força, i això és sempre molt més odiós. Per tots aquests principis, nosaltres reconeixem que en el Reglament hi ha d'haver, és de necessitat que hi hagi, un principi per a evitar l'obstrucció injustificada, que no té altra finalitat pràctica que l'obstrucció per l'obstrucció. Proposem la seva reglamentació. I aquesta reglamentació per nosaltres proposada, és la que s'especifica i es detalla en el nostre vot particular. Nosaltres, en la reglamentació que proposem, perseguim la finalitat que no es pugui guillotinar un debat, que no es pugui truncar un debat ni donar-lo per clos, que no es pugui tancar-lo instantàniament, a fi que no hi hagin mai les sorpreses que algunes vegades s'han registrat en el règim parlamentari. I per això, el nostre vot particular, com heu pogut veure pels seus diversos extrems de què es compona, estableix que quan la Presidència, per iniciativa pròpia o a petició del Govern o a demanda d'un nombre de Diputats determinat, cregui que un assumpte està suficientment discutit i que l'obstrucció, l'oposició que a ell se li pugui fer tingui des de llavors el vertader caràcter d'obstrucció injustificada, pugui proposar a la Cambra que es doni per acabada aquesta discussió. Però nosaltres entenem que una proposició d'aquesta mena, una proposició d'aquesta tendència, no pot votar-se en el mateix dia en

què es formuli, sinó que una proposició així ha d'anar dirigida a fixar el dia d'acabament del debat. En definitiva, una proposició així no pot votar-se fins al dia següent, per tal d'evitar aquelles sorpreses a les quals fa poc m'he referit que s'han registrat en el règim parlamentari. Nosaltres volem que l'acord de donar per acabada o truncada una discussió no sigui culminant, no sigui d'efectes immediats. Prou sabem que hi han debats que, per les seves característiques, requereixen en un moment determinat un acord pel motiu de la seva confusió, però creiem que als Diputats se'ls ha de donar tota mena de facilitats compatibles amb l'exercici del càrrec. I així, la Presidència pot proposar en el moment de fer ús d'aquest dret, que per aquest article se l'hi concedeix, pot proposar el dia en què cregui convenient acabar el debat, que pot ésser, per exemple, el següent. D'aquesta manera, a partir d'aquell moment es pot arribar a una selecció d'esmenes amb la finalitat que només se'n discuteixin dues, les més distants i divergents en relació amb el tema, i també es pot arribar a l'acord que, a partir d'aquell moment, un Diputat no pugui parlar més que una vegada i no pugui tampoc fer ús d'altres drets que normalment li són reconeguts, com la lectura de documents. D'aquesta manera, els debats no finirien d'una manera sobtada, violent, els debats no serien truncats; i tindrien, contràriament, una certa preparació, una elaboració, una gestació d'acabament, en forma que això representaria el reconeixement d'uns drets a les minories, que fent-los impossible una obstrucció sistemàtica, facilitaria l'acabament breu d'un debat que en certes ocasions pot tenir gran transcendència. El que proposem creiem que és convenient per al règim parlamentari que anem a establir, puix que no es pot oblidar que en aquests moments estem estructurant un Reglament que ha de regir, no sols per aquest Parlament, sinó també per Parlaments futurs. Per tant, hem d'oblidar la situació que respectivament ocupem en aquesta Cambra, de la qual no podem fer qüestió.

El Sr. CASANOVES : Els Parlaments futurs ho podran modificar.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Conforme; els Parlaments futurs ho podran modificar, però hem de procurar en tot el que es pugui lliurar-los un Reglament amb la menor quantitat de defectes; si ara preveiem que pot haver-hi alguna cosa que sigui objecte de modificació en un termini pròxim, considero preferible que ho modifiquem en aquest moment. Per aquestes raons, jo pregaria la Comissió que per majoria ha votat aquest article i els senyors Diputats que han de votar en aquest instant sobre aquest precepte, que meditin, que reflexionin sobre aquestes consideracions i acceptin el nostre vot particular, que no està fet en un sentit d'oposició extremada, sinó d'arribar a una reglamentació en la forma en què he exposat.

(Entra el Conseller senyor Pi i Sunyer.)

El Sr. PRESIDENT : Qui demana la paraula en nom de la Comissió?

Diversos Srs. DIPUTATS : El senyor Rovira i Virgili.

El Sr. ROVIRA I VIRGILI : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Rovira i Virgili.

El Sr. ROVIRA I VIRGILI : Senyors Diputats : La majoria de la Comissió de Reglament interior ha cregut que és convenient, que és de vegades necessari, que figuri un article en el Reglament en virtut del qual es pugui acabar d'una manera ràpida amb votació immediata a un debat, una discussió qualsevol sobre temes constitucionals. El vot particular del senyor Vallès i Pujals tendeix a què aquesta forma ràpida d'acabament d'una discussió no pugui donar-se, per una mena d'ajornament greu que permeti que la discussió tingui una certa continuïtat. En el fons no existeix una gran diferència entre els dos sistemes, entre el proposat pel senyor Vallès i Pujals i el defensat per nosaltres. Tots sabem que en argot parlamentari el nostre procediment és denominat «guillotina»; en canvi, l'altre procediment, el que defensa el senyor Vallès i Pujals, podríem denominar-lo «estrangulació». I entre acabar un debat per guillotina o acabar-lo per estrangulació, no veig que hi hagi cap diferència essencial. (*Molt bé en la Majoria.*) Però hi ha en el fons d'aquest problema alguna cosa més interessant, que em sembla que des d'ara s'ha de remarcar, a fi de marcar les orientacions pràctiques per a la tasca de la majoria i també de la minoria. La Comissió sosté el text de l'article; però no ho sosté amb cap criteri d'imposició, amb cap criteri d'intolerància, sinó al contrari. Nosaltres entenem que els debats d'aquest Parlament, i més encara els debats constitucionals, han de tenir un ampli desenrotllament normal. L'article no va contra l'ús dels drets parlamentaris; va contra possibles abusos. Són possibles els abusos a què em refereixo? Ho són. Ho demostra tota la història dels moderns Parlaments; ho demostra també la història de l'antic Parlament català. I així com s'ha reconegut que arreu s'ha vist a tots els Parlaments que eren eficaços procediments com els que proposem, per a sortir al pas de contínues prolongacions de debats. S'ha demostrat plenament, doncs, que per a sortir al pas d'aquestes prolongacions abusives dels debats, calia comptar amb un procediment, amb un mecanisme ràpid per a acabar les discussions. Precisament els corrents democràtics dels nostres temps tendeixen a escurçar les discussions democràtiques. Un Parlament ha de discutir; però, també, un Parlament ha de resoldre. Nosaltres som liberals, però no som liberals de deixar fer i de deixar passar per sistema. (*Molt bé!*) De vegades, ésser liberal implica no deixar passar ni deixar fer. Hi poden haver circumstàncies excepcionals, casos excepcionals en els quals calgui aquest article per acabar la discussió abusiva d'un determinat assumpte amb una votació ràpida i immediata. No seria just, i crec que el senyor Vallès i Pujals no caurà en aquesta injustícia, de qualificar aquest procediment de feixístic.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : No ho he dit pas!

El Sr. ROVIRA I VIRGILI : En realitat no és aquest el nostre esperit, el qual no tan sols

n'és divergent, d'aquest feixisme, sinó que n'és contrari en absolut. Cal tenir en compte que una votació ràpida com la que proposem, de vegades no surt tan sols de la Cambra, sinó que ve imposada per les circumstàncies i podríem dir que flota en l'ambient polític. Estem ben segurs que ni la Comissió ni la Majoria no se sentirà mai inspirada ni estarà disposta a acceptar cap procediment autènticament feixístic. Aquesta tendència, nosaltres no la volem acceptar, puix que no volem fer cap reglamentació estreta, no volem que en el nostre Reglament es doni el cas que es va donar al d'Itàlia quan es va silenciar la veu de Matteotti.

No implica aquest article una qüestió d'imposició. No tractem d'imposar-ncs, no volem cap coacció d'una majoria contra una minoria; però, sí que volem que es compti amb una arma blanca que pugui fer un servei eficaç al Parlament i, per tant, a Catalunya. Cap àlma no han sentit cap dels senyors Diputats per l'ús que se'n pugui fer, d'aquest article, però convé que aquest article figuri en el Reglament.

I, en acabar, demano als senyors Diputats que el votin, que aprovin aquest fet. I crec interpretar el parer de tots els companys de la Comissió si dic que és el nostre desig que aquest article no hagi mai d'ésser aplicat. Però perquè així sigui, depèn, en definitiva, tant de la Majoria com de la Minoria. (*Molt bé!*) La nostre tesi és que en aquest Parlament català naixent es compti amb una àmplia llibertat de discussió, però també llibertat de decisió en els afers de la nostra competència. (*Molt bé, molt bé en la majoria dels senyors Diputats.*)

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Vallès i Pujals pot parlar, per a rectificar.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Estic conforme, completament d'acord, amb el senyor Rovira i Virgili respecte de la necessitat d'un precepte de la mena d'aquest del qual parlem en aquest moment. He començat per dir la necessitat que hi havia en els Parlaments moderns, en els Parlaments actuals, d'un precepte així. La divergència està purament en l'abast que hagi de donar-se a aquest precepte. Respecte d'això, poca cosa ens ha dit el senyor Rovira i Virgili en el seu brillant parlament, en el qual s'ha limitat a justificar la necessitat d'aquest precepte per arribar a un acabament dels debats en el cas d'allargar-se desmesuradament i en aquells altres casos en els quals l'oposició es converteixi en franca obstrucció. També ha mogut amb habilitat el senyor Rovira i Virgili, i en això n'és mestre, dos mots : guillotina i estrangulació, que en el fons no vénen a ésser més que la mateixa paraula, ja que tant la guillotina com l'estrangulació no són més que diverses formes de la pena de mort, d'aquesta pena que desapareix cada dia més pel que respecta a les persones, però que no es vol que succeeixi el mateix en el que fa referència a les idees i al pensament, i jo crec que el respecte a les idees i el respecte al pensament valen tant o més que el respecte a les persones. (*Rumors.*)

Deia el senyor Rovira i Virgili que no s'abusarà d'aquest precepte, però ací radica l'entranya de la qüestió que discutim en aquests moments. És un precepte, ens diu el senyor Rovira i Virgili, del que no abusarem, i així ho crec i ho espero; pot tenir la seguretat el senyor Rovira i Virgili que nosaltres no donarem motiu en cap ocasió a què s'apliqui aquest precepte. Però avui som nosaltres els que estem ací, i ningú no ens pot garantir que d'aquest precepte se'n faci un abús el dia de demà. (*Un senyor Diputat fa interrupcions que no s'enten.*) Nosaltres, per tant, entenem que els drets parlamentaris queden suficientment garantits mitjançant la forma que nosaltres proposem. Invocava el senyor Rovira i Virgili el precedent d'altres Parlaments catalans; tan sols hem de remarcar el fet que el caràcter català és completament oposat a l'obstrucció, i que en cap cas l'obstrucció ha estat característica especial dels nostres parlamentaris. En general nosaltres — i en dir en general vull dir els catalans — no som aficionats a l'oratoría, no abusem dels recursos parlamentaris i no acostumem en cap cas a fer ús d'aquelles facultats derivades d'aquests recursos parlamentaris que, convertits en abús, justifiquen l'aplicació de preceptes com el que ara estem discutint. Per consegüent, jo crec, referint-me a la interrupció que abans ha fet el senyor Casanoves, que, donada la facilitat que hi ha de modificar el Reglament, d'ara endavant deixéssim redactat aquest precepte tal i com nosaltres ho proposem, ja que si el dia de demà es veiés que era necessari modificar-lo en un sentit més rigorós, estarà a la mà de la Majoria el fer-ho immediatament. Jo crec, doncs, que no hi ha cap raó que ens aconselli l'aprovació del text rigorista, del text de tendència més extremada.

Avui per avui, creiem que faríem una obra de mútua tolerància, una obra de mútua transigència, no apel·lant a aquests procediments feixístics, i creiem que seria molt més convenient procedir de moment a aquesta manera suau, deixant per al dia de demà, si és que es feia precis, el procedir d'una manera rigorosa.

El Sr. ESPANYA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Espanya, per a rectificar.

El Sr. ESPANYA : Solament he de dir breus paraules per a rectificar en nom de l'amic senyor Rovira i Virgili i atenent-me a les indicacions fetes per ell mateix. Jo no arribo a comprendre com, reconeixent el senyor Vallès i Pujals la necessitat de comptar amb mitjans per a tallar els abusos parlamentaris dels quals abans es parlava, defensa la modificació del sistema que la Majoria proposa en el dictamen. Si és una veritat la de què el règim parlamentari experimenta un desprestigi, precisament pels abusos que se'n fa, nosaltres creiem que en establir el règim parlamentari de Catalunya hem de comptar amb mitjans perquè aquest règim es vegi voltat del més alt prestigi i pugui evitar els abusos que el perjudiquin. Nosaltres, com ha dit molt bé el senyor Rovira i Virgili, usarem, però no abusarem, d'aquest precepte. El que nosaltres volem és que les discussions es portin d'una manera

senzilla i serena, i en aquest cas nosaltres intervindrem, també, d'una manera serena. Si la discussió és apassionada, contestarem amb la fermesa de les nostres conviccions, però en el cas d'una obstrucció sistemàtica, d'una obstrucció de tossuderia, contestarem, naturalment, amb el precepte que ha estat qualificat de guillotina o d'obstrucció, i que no sé veure bé perquè s'ha volgut relacionar amb la pena de mort. Són definicions que dona una garantia a tot sistema parlamentari per a acabar amb una discussió parlamentària abusiva. Crec, doncs, que és necessari, i així ho creu aquesta Majoria, mantenir aquest article en la forma que es troba en el dictamen. Per altra banda, no ha d'oblidar-se que es consignen ací tota mena de garanties per a evitar-ne un abús. En primer lloc, és necessari concedir els torns reglamentaris; en segon lloc, cal que ho acordí la majoria absoluta de la Cambra, és a dir, quaranta-quatre Diputats, i no crec pas que el senyor Vallès i Pujals concebi que els quaranta-quatre Diputats es posin d'acord en una qüestió que no tingui una raó justa i fonamental. La Comissió, per tant, es ratifica en el seu punt de vista i demana a la Cambra que sigui rebutjat el vot particular del senyor Vallès i Pujals.

El Sr. PRESIDENT : Es va a procedir a la votació del vot particular del senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Que es faci per votació ordinària.

El Sr. PRESIDENT : Votació ordinària. Els senyors Diputats que es posin drets votaran a favor del vot particular del senyor Vallès i Pujals. (*S'aixequen els senyors Diputats de la Minoria regionalista.*) Els senyors Diputats que es posin drets votaran en contra del vot particular del senyor Vallès i Pujals. (*S'aixequen tots els altres senyors Diputats.*) Queda rebutjat el vot particular del senyor Vallès i Pujals. S'aprova l'article 23.^è Resta aprovat. Es passa a la discussió de l'article 24.^è, que llegirà el senyor Secretari.

Un Sr. SECRETARI : «La Comissió que entén en el Projecte constitucional recollirà el resultat de la discussió, acoblarà les modificacions introduïdes en el text i el redactarà en definitiva, de conformitat amb allò que s'haurà acordat.

Un cop fet això, la Mesa sotmetrà el Projecte a l'aprovació definitiva del Parlament i es considerarà sancionat en obtenir el vot favorable de la majoria absoluta de la Cambra.»

El Sr. PRESIDENT : No hi ha cap vot particular ni esmena a aquest article. S'aprova l'article 24.^è Resta aprovat. Es posa a discussió l'article 25.^è, del qual donarà lectura un senyor Secretari.

Un Sr. SECRETARI : «Títol VII : Dels Diputats. — Article 25.^è — Els Diputats tindran el dret i el deure d'assistir a les sessions del Parlament, gaudiran d'inviolabilitat pels vots o opinions que ometin en l'exercici de llur càrrec; només estaran subjectes al poder disciplinari del Parlament i del seu President, en cas d'infracció d'aquest Reglament.»

El Sr. PRESIDENT : No s'ha presentat cap vot particular ni cap esmena a aquest article.

S'aprova l'article 25.^è? Resta aprovat. I es passa a l'article 26.^è, que llegirà un senyor Secretari. *(Passa a ocupar la Presidència el senyor Casanoves.)*

Un Sr. SECRETARI : «Primer : Els Diputats no podran ésser detinguts sense acord previ del Parlament, a no ésser que siguin trobats en flagrant delict. En aquest cas es donarà immediatament compte de la detenció al Parlament, el qual acordarà el que calgui. Segon : Cap Jutge o Tribunal podrà dictar aute de processament contra un Diputat sense obtenir permís del Parlament; a aquest efecte haurà d'adreçar-li el corresponent suplicatori. Tercer : El Parlament nomenarà una Comissió, composta de set Diputats de les distintes fraccions, la qual donarà el seu dictamen, prèvia audiència de l'inculpat, en el termini de vint dies, a comptar de la recepció al Parlament del suplicatori, si aquest es trobés funcionant, i del dia de l'obertura del Parlament en altre cas. Quart : Llegit el dictamen de la Comissió, el Parlament, en sessió secreta, en una discussió de dos torns en pro i dos en contra de la concessió del suplicatori, procedirà a la votació. Només podran fer ús de la paraula, per al·lusions, el Diputat o Diputats als quals afecti el dictamen. N'hi haurà prou amb què ho demani un sol Diputat perquè la votació sigui nominal.»

El Sr. PRESIDENT (Sr. Casanoves) : No hi ha cap vot particular ni esmena a aquest article. S'aprova l'article 26.^è? Resta aprovat. Va a donar-se lectura de l'article 27.^è, que és el 26.^è del dictamen.

Un Sr. SECRETARI : «Article 27.^è — Els Diputats tindran dret a l'assignació irrenunciable i irretenible, de 1.000 pessetes mensuals, com també viatge lliure per a totes les línies fèrries de Catalunya, no particulars, i per les marítimes i aèries subvencionades.»

El Sr. PRESIDENT : Hi ha un vot particular signat pels senyors Romà Sol, Vallès i Pujals i Tries de Bes. Llegeixi's aquest vot particular.

Un Sr. SECRETARI : «Supressió del 27.^è i redactar el 26.^è tal com segueix : "Els Diputats tindran dret a l'assignació o dietes que el Parlament determini.

D'aquest dret en restaran, per excepció, exclosos els Diputats que formen el Parlament actual.

Tindran així mateix dret a viatge lliure per a totes les línies fèrries de Catalunya, no particulars, i per les marítimes i aèries subvencionades.»

El Sr. PRESIDENT : Sostenen els signants el vot particular? Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Senyors Diputats : Novament he de molestar la vostra atenció, i procuraré fer-ho tant breument com pugui; en tractar d'aquesta matèria a la qual fa referència el vot particular que ara tinc l'honor de defensar, jo vull posar en les meves paraules la màxima objectivitat; jo voldria que no es veiés en les meves paraules cap raó que semblés d'indole personal; voldria, també, que es mantingués aquest

debat, que suposo serà molt lleuger, referent a aquesta matèria, dintre d'un ambient de gran serenor i, repeteixo, de gran objectivitat.

Es tracta de l'assignació que han de percebre els senyors Diputats. Es tracta de la matèria de la retribució del càrrec de Diputat. Nosaltres, en principi, dintre del terreny de la teoria, som partidaris, reconeixem el dret, que els càrrecs públics frueixin d'una retribució; reconeixem que aquesta és la tendència general en gairebé tots els Parlaments del món i en gairebé tots els pobles moderns; reconeixem que això és un veritable postulat de la democràcia, perquè, gràcies a ell, es facilita que puguin arribar als càrrecs públics persones que moltes vegades es podrien trobar privades d'exercir-los. Però creiem, després d'aquest reconeixement de caràcter que en podríem dir teòric, en el terreny dels principis, creiem que aquest principi, com tots els principis, pot tenir excepcions i que de vegades fins és convenient que hi hagi excepcions. Creiem que en el cas que motiva el vot particular que nosaltres hem presentat, ens trobem en un d'aquests casos en què és just, en què és explicable, en què hi ha motiu per a fer una excepció.

Reconegut el principi general, com deia abans, reconeixent que gairebé en tots els pobles moderns existeix aquest dret de retribució dels càrrecs públics, seguidament hem d'establir les excepcions, i per aquests motius que donen lloc a les excepcions, nosaltres hem de reconèixer, per exemple, que aquest principi de la retribució no ha arribat encara als càrrecs regidorils, als regidors del nostre Ajuntament; i això no serà perquè desconeguim el principi, sinó perquè hi ha una raó determinada, una raó circumstancial, una raó de lloc, i de temps, i de circumstàncies concretes, que fan que no s'hagi pogut encara fer arribar aquest principi a aquest cas particular.

Doncs bé : aquestes mateixes raons, o unes d'anàlogues, creiem nosaltres que existeixen en el cas actual, i que, per tant, permeten fer una excepció respecte dels senyors Diputats que formen aquest primer Parlament. El dictamen de la Majoria proposa una assignació, per al càrrec de Diputat, proposa la quantia d'aquesta assignació, proposa les característiques que ha de tenir aquesta assignació, i després, en l'article següent, les regula o reglamenta de manera que vingui a resultar que, més que una assignació, esdevingui una retribució pel treball que hem fa, i, per tant, proposa un sistema segons el qual aquells que deixin de complir els seus deures parlamentaris trobin una rebaixa i àdhuc es pot arribar a la supressió d'aquesta assignació.

Ens sembla bé a nosaltres, una vegada admès aquest principi, aquesta reglamentació, però nosaltres creiem que hi ha motius fonamentals, que existeixen motius sobrats, perquè es faci una excepció respecte d'aquest primer Parlament, i atenent a això, és que el nostre vot particular està concebut en els termes que heu sentit. Reconeixent el principi que els Diputats del Parlament català han de fruir d'una retribució, i deixant per al Parlament que vindrà l'assenyament d'aquesta retribució, nosaltres consignem

que, per excepció, no fruiran d'aquesta retribució els Diputats que formen part d'aquest primer Parlament.

Raons? Motius, d'aquesta excepció? Creiem que són de dues menes: Una d'indole que podríem dir-ne moral i d'altres d'indole més aviat d'ordre utilitari o pràctic. Raons d'indole moral. La consideració que es tracta d'un precepte que, sense fer aquesta excepció, se'ns ha d'aplicar a nosaltres mateixos, ens ha de beneficiar a nosaltres mateixos, i sempre, en aquests casos, hi ha en l'opinió pública una tendència a creure, a poder creure, que s'hagi obrat més per mòbils egoistes d'interès personal que no pas per mòbils més elevats. Per tant, nosaltres, desitjant mantenir aquest primer Parlament de Catalunya a l'alçada que voldríem que es mantingués constantment, creiem que amb aquesta excepció es fa desaparèixer el motiu que pot suscitar aquella suposició, desapareix tot el caire d'egoisme i d'interès propi, i resta aquest precepte amb un aspecte de gran generositat, i en una esfera tan elevada, que es diu que només regirà per als parlamentaris que vindran a formar part dels altres Parlaments. I prou, respecte a aquest motiu.

Hi ha, encara, un motiu d'ordre pràctic. Nosaltres no tenim encara un Pressupost; la Generalitat de Catalunya viu dels pressupostos provincials prorrogats per quarts trimestrals. No sabem exactament, i quasi m'atreveria a dir que ni aproximadament, quins seran els cabals amb els quals es podrà nodrir el nostre Pressupost futur, el Pressupost que haurem de fer; no sabem si hi hauran dotacions suficients per a tots els serveis inel·ludibles i inajornables, ni si aquesta assignació serà escassa, i ens sembla que en aquest moment, que ens trobem dins un règim d'interinitat, que encara no tenim un Pressupost i que encara no sabem la consignació a la qual haurem de posar mà per a pagar aquestes atencions, ens sembla que no és procedent que nosaltres assenyallem ja aquesta assignació, hem d'esperar, almenys, que estigui ja format el Pressupost nou, aquest primer Pressupost de la Catalunya autònoma, per veure si realment permet subvenir les despeses d'aquesta assignació.

Per aquests motius, nosaltres proposem una renúncia generosa de l'assignació durant el temps que duri aquest primer Parlament. Nosaltres creiem que aquest sacrifici ve sobrerament compensat pel goig d'haver format part d'aquest primer Parlament, i creiem, per altra banda, que aquest sacrifici no ha d'ésser tampoc molt llarg, perquè el criteri nostre exposat en el nostre programa electoral, és que aquest Parlament ha d'ésser de curta durada, ha d'ésser purament constituent, i que així que acabi la tasca constituent ha d'ésser succeït per un altre Parlament al qual ja no li serà exigida aquest sacrifici.

El Sr. ESPANYA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Espanya.

El Sr. ESPANYA: Senyors Diputats: La Comissió, després d'haver escoltat els raonaments, que en el seu breu parlament ha fet el senyor Vallès i Pujals, rebutja el vot particular i manté

íntegrament el text de l'article que s'està discutint.

Jo crec que hem d'agrair al senyor Vallès i Pujals que hagi presentat aquest vot particular, perquè precisament ens dona ocasió per a parlar d'aquest assumpte, del qual val la pena parlar, ací, de cara a l'opinió. No em refereixo, en parlar de l'opinió, de l'opinió dels enemics de la República i de l'Autonomia, que ja sabem quina ha d'ésser la seva opinió, contrària a tot el que ací es faci en aquesta matèria. Jo em refereixo, en parlar de l'opinió — cal concretar-ho bé —, a l'opinió del poble republicà de Catalunya i de tots els ciutadans de bona fe. Aquest assumpte té diversos aspectes, però té un aspecte fonamental, que és el que és refereix a si els càrrecs públics han d'ésser retribuïts o han d'ésser gratuïts. És una qüestió que s'ha debatut en molts Parlaments i que fa molt temps que ja està resolta en quasi tots els països constitucionals del món. Tothom troba la cosa més natural del món que un Governador, que un Magistrat, que un funcionari de qualsevol categoria sigui retribuït, que cobri un sou. No es posa tampoc cap dificultat a què pugui cobrar un Ministre, a què puguin cobrar diferents funcionaris de caràcter polític, però quan es refereixen a les funcions que exerceixen els Diputats, hi ha gent que s'espervera, que creu que el fet que cobrin és una immoralitat. Ja ha dit el senyor Vallès i Pujals que ells defensen, en principi, la retribució, però, de totes maneres, crec que val la pena de parlar-ne, perquè segurament, sigui el que sigui l'acord que es prengui ací, es faran molts comentaris. Per això deia que val la pena de discutir l'assumpte amb tota serenitat i amb l'extensió deguda. El Diputat que exerceix funcions públiques, de caràcter polític i legislatiu, no solament ha d'assistir ací al Parlament, no solament ha d'anar a les sessions de les Comissions, sinó que el Diputat, moltes vegades, en dies que no hi ha sessió treballa també en aquestes Comissions, treball que no veu el públic. El Diputat es veu obligat a gestionar una sèrie d'assumptes, de qüestions, que l'hi confereixen els electors i els districtes o circumscripcions que representa, de caràcter públic; i ha de fer aquestes gestions prop de les autoritats, prop de les corporacions, i és natural que tot aquest treball els ocupi bona part del seu temps.

El Diputat que es veu obligat a traslladar-se des de la ciutat de Barcelona a les comarques respectives de la seva representació per tal d'estudiar una sèrie de qüestions que s'hi refereixen: de comunicacions, de qualsevulla conflicte d'ordre social, d'ordre econòmic que es presenti; que es veu obligat a sostenir correspondència amb els seus electors, veu que tot això li absorbeix el seu temps, i si aquell Diputat vol complir amb els seus deures, no té altre remei que lliurar-se a aquestes funcions, i és natural, per consegüent, que aquestes funcions siguin retribuïdes. Aquest és un assumpte que, com deia, ha estat resolt en gairebé tots els països constitucionals del món. Més, encara: És de tradició catalana, perquè jo recordo en aquests moments un dictamen, del qual després parlaré, en el qual es deia que la

tradició catalana era favorable a què els càrrecs públics fossin retribuïts, i esmentava que els Consellers de la ciutat de Barcelona cobraven i els Diputats de l'antiga Generalitat cobraven també una retribució. I fins democràticament parlant, es faria incompatible l'exercici de la democràcia si no vingués aquesta retribució, ja que, de no ésser així, s'haurien d'encomanar els càrrecs d'aquesta naturalesa únicament a persones de gran posició.

Però aquesta qüestió en la qual coincidim tots els partits representants en aquesta Cambra — i demano que així consti —, mereix per part del senyor Vallès i Pujals un vot particular per demanar l'ajornament de la seva aplicació a aquest Parlament. I jo dic al senyor Vallès i Pujals: Per què aquest ajornament? Si és una cosa justa que els Diputats cobrin la deguda retribució, per què l'ajornament?

Quan hom considera una cosa justa, no l'ha d'aplicar immediatament? Jo no sé si amb això es vol buscar el produir efectes polítics, o si es vol erigir una certa plataforma. Jo crec que és amb bona intenció que el senyor Vallès i Pujals ha presentat aquest vot particular, però, sigui com sigui, he de fer constar, en nom de la Comissió i de la Majoria, que nosaltres no seguirem per aquest camí, i no seguirem per aquest camí perquè dintre d'aquesta Cambra hi ha un gran nombre de persones de posició modesta, de posició humil, que no podrien tenir aquella generositat que ens parlava el senyor Vallès i Pujals: la de renunciar a aquesta retribució, perquè es veurien obligades a no poder venir a aquesta Cambra, i nosaltres tenim l'obligació de fer el que calgui per tal que puguin complir amb els seus deures, que al cap i a la fi el poble que els ha votat haurà d'exigir-los el compliment dels seus deures, i ja sabia el poble català que en elegir persones modestes se'ls havia de donar els mitjans necessaris perquè poguessin viure, i no pas viure de l'almoïna pública ni fer negocis amb els càrrecs.

Per tant, interessa assegurar a les esmentades persones, la dignitat i la independència necessària perquè puguin complir amb els seus deures. Deia el senyor Vallès i Pujals, que hi havia raons morals i raons pràctiques que obligaven potser a l'ajornament de l'aplicació d'aquesta retribució, i jo he de dir al senyor Vallès i Pujals que no és pas aquesta la teoria que ha sustentat sempre la Minoria regionalista, perquè aquesta qüestió fou debatuda aleshores que va constituir-se la Mancomunitat de Catalunya. També fou un moment solemne, no tan gran com aquest, naturalment. Era el primer pas que es donava per a l'assoliment d'aquesta Autonomia, per a les aspiracions que desitjàvem obtenir, perquè ens fossin atorgats certs serveis de l'Estat, i l'assumpte fou discutit, com ho recordaran segurament, alguns dels membres ací presents. Recordaran, els que foren Diputats d'aquesta primera Mancomunitat, que es discutí aquest assumpte i que el dictamen que proposava el Consell era que immediatament s'abonessin als Diputats, a partir del primer dia, àdhuc donant-li efecte retroactiu, una retribució per les sessions

a les quals haguessin d'assistir, i que els fos abonada una retribució o indemnització corresponent a les despeses. De manera que aquesta qüestió fou debatuda, i vull llegir al senyor Vallès i Pujals, i als seus dignes companys, el referit dictamen, dictamen lluminós com tots els seus, perquè era del President de la Mancomunitat, d'aquell gran patrici català al qual dedico des d'aquest lloc el bon record que li servo, i que mereix. Deia, parlant del sistema de la no retribució, això que vaig a llegir-vos i que està en contradicció amb la generositat a què ens invita el senyor Vallès i Pujals:

«No podem donar base a ningú per a compensar honradament i a la vista de tothom el sacrifici del seu temps i dels seus interessos particulars, el sistema de la no retribució produïa, com a conseqüència, una d'aquestes tres coses: o l'imperi de l'aristocràticisme plutocràtic, que cerca en aquests càrrecs satisfaccions de vanitat i complements de poder per a solidar la seva situació social i política, i pujar a les representacions parlamentàries; o bé el predomini dels homes de totes les classes de sentit moral acomodaticí que consideren les coses del comú com a coses de ningú, i, per tant, del primer que les ocupa; o bé l'ensopiment, la falta d'activitat dels organismes locals, la seva actuació intermitent i rudimentària, imposició inexorable d'un impuls directiu que es dona a estones perdudes, en hores robades al treball propi, al treball fonamental, al que ocupa i preocupa i absorbeix el millor de l'activitat de cada u.»

I deia, també, parlant del sistema democràtic:

«La clara percepció d'aquestes conseqüències fatals per a l'engrandiment de la vida local i, per tant, de tota la vida pública nacional, la visió cada dia més precisa dels orígens aristocràtics de la gratuïtat i de la incompatibilitat en què el principi de la gratuïtat i l'efectivitat del règim democràtic que fa elegibles tots els ciutadans, siguin o no siguin rics i visquin on visquin, ha anat arreconant cada dia més aquest principi de la gratuïtat.»

I finalment, el Consell, des del primer dia decidí que es fes efectiva la retribució, la qual fou acceptada per tots els Diputats, ja que de no haver-ho fet així haurien estat molts els Diputats que no haurien pogut assistir a les sessions.

Alguns senyors DIPUTATS de la Minoria regionalista: Jo no havia cobrat mai. Només els Diputats forans.

El Sr. ESPANYA: Em refereixo als Diputats forans principalment. Tingui'n en compte les VV. SS., que aquelles assemblees de la Mancomunitat només celebraven tres o quatre sessions a l'any, i que era molt fàcil als que residien a Barcelona assistir-hi, ja que el fer-ho no implicava renunciar als seus treballs ni a les seves ocupacions; en canvi, els que vivien a fora, si no haguessin estat per la retribució, no hi haurien assistit, i aleshores les assemblees de la Mancomunitat haurien restat sense l'assistència deguda. Per consegüent, si nosaltres acceptéssim el vot que proposa el senyor Vallès i Pujals, nosaltres mateixos ens prestaríem a boicotejar precisament

aquest Parlament; semblaria una mena de boicot que faríem a aquest Parlament, perquè impedíem que poguessin venir ací gran nombre de Diputats que no tenen recursos propis que els permeti assistir-hi. No és possible conciliar les dues coses : o bé han d'ésser Diputats i han de complir amb llur deure, i, per tant, se'ls ha de donar l'assistència necessària per mitjà de la retribució, o bé aquests Diputats continuaran en el seu treball, en la seva professió, en la seva tasca, i abandonaran les tasques del Parlament, que són cada dia més exigents; i, a propòsit d'això, ara recordo una cosa, i és que un membre il·lustre de la seva Minoria, el senyor Puig i Cadafalc, ens conta una anècdota, en una de les sessions de la Mancomunitat, referents a dietes i a això de la generositat que proposa la V. S., i l'anècdota és més o menys la següent:

En una Acadèmia científica, hi formaven part diversos membres, diversos vocals, un d'ells milionari, d'una gran posició, de gran fortuna, i d'altres de posició modesta. Aquest milionari cobrava les seves dietes d'assistència a les sessions, i algú li féu observar la seva estranyesa que gaudint d'aquella posició cobrés encara les dietes, i contestà : Jo cobro aquestes dietes perquè vull que els meus companys pobres puguin cobrar-les amb tota la dignitat sense humiliació de cap mena.

Si acceptem el vot particular del senyor Vallès i Pujals, ens acostem molt a l'esperit de l'anècdota. És una generositat que VV. SS. la poden tenir. De manera que sota aquest punt de vista de la generositat del senyor Vallès i Pujals — i parlo d'això perquè ell ha parlat de tenir generositat —, la generositat la poden tenir els que els sobren mitjans; els altres, no.

El Sr. PALACÍN : No direu ara que es tracti d'imitar a Madrid.

El Sr. ESPANYA : A més, hi ha precedents inclús de Madrid. Ara ho deia el senyor Palacín: hi ha el precedent de Madrid.

El Sr. PALACÍN : No, no és això. És precisament al revés.

El Sr. ESPANYA : Allí també hi ha en el Reglament de la Cambra aquest article, i està representada al Parlament la Minoria regionalista, i no crec que aquella raó moral que ací ha manifestat dient que no està bé que nosaltres cobrem dietes, a Madrid, no he pas vist al *Diari de Sessions* que la Minoria regionalista s'oposés a les dietes.

Un Sr. DIPUTAT : El senyor Ventosa, que no cobra per haver estat Ministre?

El Sr. VALLÈS I PUJALS : No desplaça el debat; aquest punt de vista no pot valer.

El Sr. ESPANYA : Deia V. S. : És que no tenim Pressupost! Jo puc anunciar, perquè tinc motius per fer-ho, al senyor Vallès i Pujals que el Pressupost, tan aviat com estigui format, el Govern el presentarà a la Cambra, i, naturalment, es presentarà en la forma modesta que hagi d'ésser, però que tindrà en compte el vot que ací s'hagi emès respecte a l'assignació dels Diputats.

Referent als altres aspectes, i cal parlar de tots, hi ha l'aspecte de la quantia, hi ha l'aspecte

de la forma d'indemnització, i jo vull parlar-ne precisament perquè crec que és interessant que això s'expliqui. Hi ha dos sistemes de retribució: el de dietes i el de quantia fixa, de sou mensual. Sembla millor fixar una quantitat, i que aquesta permeti al Diputat viure decorosament. El sistema de dietes té avantatges i inconvenients com qualsevol altre. Nosaltres hem cercat un sistema mixt, que encara que sigui sou, en definitiva són dietes, perquè el Diputat que no assisteixi a les sessions, el Diputat que no assisteixi, no solament a les sessions del Parlament, sinó a les sessions de les Comissions, aquell Diputat es veurà sancionat, es veurà castigat amb una rebaixa proporcional a la seva manca d'assistència. De manera que és un sistema que després s'haurà d'anar estudiant i que ara solament hem establert en principi. El Reglament s'anirà modificant fins a fer-se definitiu. El que es vol és que els Diputats cobrin dignament i compleixin dignament, i per això se'ls ha d'obligar a assistir a les sessions del Parlament i a les de les Comissions. Cal fixar, a més, una quantitat, la quantitat és també un assumpte delicat, difícil. Què necessita un Diputat per a viure? Nosaltres no volem discutir aquesta qüestió. Hauríem de parlar molt sobre això, però nosaltres ens hem fixat en el Parlament de Madrid, en el qual l'assignació és de 1,000 pessetes mensuals. Si ens haguéssim fixat en països estrangers, ens trobaríem amb les mateixes assignacions. En citarem tres. A França els Diputats gaudeixen de 55,000 francs a l'any, més el bitllet de ferrocarril i la gratuïtat de tota la correspondència parlamentària. A Alemanya, cobren el 25 per 100 d'un ministre de l'Imperi, que té 36,000 marcs, és a dir, 9,000 marcs. Hi ha hagut ara una rebaixa, per la qual es redueix a 7,000 marcs, que són 20,000 pessetes, i també tenen bitllet per als ferrocarrils. A Bèlgica perceben 42,000 francs, amb bitllet de ferrocarril i els altres mitjans de transport. En definitiva, és una qüestió que s'ha resolt a tot arreu. La quantitat fixada de 1,000 pessetes mensuals per a viure decorosament, em sembla que és més aviat modesta que exagerada.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Vallès, per a rectificar.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Molt breument, perquè no vull seguir en el meu estimat amic i antic correligionari senyor Espanya en la disquisició eloqüent que ha fet en defensa del dictamen. En tota la primera part del seu discurs, realment no feia més sinó raonar allò que jo havia començat en el meu modest parlament, o sigui, que feia una justificació del dret a la retribució pels càrrecs públics; ara, en la darrera part del seu parlament, ha demostrat que això és com ocorre a tots els països. Jo sols he fet constar que no acceptem aquest principi de ple, i em crec rellevat de tota justificació. Preguntava el senyor Espanya, entrant al fons de l'objecte concret de la defensa del meu vot particular, per què ho ajornem si reconeixíem que és una cosa justa. I jo diré, simplement, una frase sola. Hi ha moltes coses justes que hem de fer nos-

altres — aquest Parlament està obert per fer una pila de coses justes que espera Catalunya i el poble de Catalunya —. Per què hem de començar per nosaltres? Per què hem de començar la cosa justa que ens afecta, quan h'hi ha tantes d'altres? Hi ha un ordre en les coses, i jo reclamo dels senyors de la Majoria aquella serenitat a què jo apel·lava quan he començat el meu parlament, quan jo deia que volia parlar en forma objectiva i que no voldria dir cap paraula que afectés a qüestions d'índole personal. Crec que ho he fet en el meu primer parlament, i no voldria ara que l'assumpte es desplaçés dels termes en què està col·locat. Jo insisteixo en aquest punt de vista : hi ha moltes coses per fer que ens apressen perquè haguem de començar per aquesta. *(El senyor Palacín fa una interrupció que no es percep.)* Jo agrairia al senyor Palacín que demanés la paraula, ja que es fa difícil quan hom parla poder recollir totes les interrupcions. Recordava el senyor Espanya els precedents de la Mancomunitat, i especialment dels temps del nostre enyorat i plorat mestre En Prat de la Riba, i, realment, aquells temps només fan que demostrar la justícia d'aquest precepte de la retribució dels càrrecs públics. Precisament aquell temps dona ocasió de fer, ara, un nou elogi d'En Prat de la Riba, perquè s'avança a molts països...

El Sr. FONTBERNAT : Sou vosaltres els que us heu endarrerit.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : ...i la teoria que ell exposà serví, després, a molts llocs per a retribuir els càrrecs públics, la qual cosa demostra que, a més d'ésser mestre de nacionalisme, ho era també de democràcia. *(Un senyor Diputat interromp, sense entendre's el que diu.)* Però a la Mancomunitat, senyor Espanya — i dic al senyor que m'interromp el mateix que al senyor Palacín, que prescindiré de les interrupcions —, a la Mancomunitat, senyor Espanya, no hi havia l'assignació als Diputats; hi havia, simplement, el reintegrament de les despeses que havien de fer els que no vivien a Barcelona quan havien de venir a les sessions de l'Assemblea, i aquest principi nosaltres l'acceptem plenament avui, i per això s'haurà fixat el senyor Espanya, que el nostre vot particular no es refereix a l'extrem de l'article relatiu als bitllets de lliure circulació pels trens, que acceptem que s'estableixi des del primer moment, perquè tenen aquest caràcter de pagament de les despeses que ocasiona als Diputats el desplaçament per a venir a Barcelona. I no crec haver de dir res més. Quant a la forma en què es proposa en el dictamen de millorar la forma de pagament d'aquesta assignació, que defensava el senyor Espanya en l'última part del seu discurs, jo, al començament del meu parlament, he acceptat el principi que es fes en aquella forma, que no fos una assignació pura i simple, sinó que es reglamentés de manera que vingués a ésser una retribució del treball, que es convertís en una fórmula que s'assemblés més a les dietes que a una retribució fixa. No he d'insistir, perquè les paraules del senyor Espanya no em deixen cap esperança de convèncer la Majoria. I, per tant, fóra inútil d'allargar-ho més.

El Sr. ESPANYA : Jo he de dir al senyor Vallès que no som pas nosaltres els que cerquem aquesta ocasió per a resoldre aquest assumpte. Naturalment que hem de resoldre molts afers més interessants, però els resoldrem a mesura que es presentin. Aquesta qüestió és una qüestió de Reglament interior i és ara el moment de resoldre-la, i, per tant, hem de resoldre-la. És a més, una qüestió de justícia, perquè nosaltres volem que els Diputats assisteixin a les sessions. Hi ha una majoria i, per a governar, el Govern necessita de l'assistència dels Diputats. Quant a què els Diputats de la Mancomunitat només cobraven els viatges, he de dir al senyor Vallès i Pujals que cobraven també una indemnització, i això ho sé perquè jo era aleshores Diputat forà; i com a President de la Diputació de Lleida, els pagava dels cabals que m'enviaven, i es pagava no solament el bitllet a raó de 13 cèntims quilòmetre, sinó que també se'ls donava una indemnització de 25 a 30 pessetes per dia d'assistència, que és precisament el que volem que tinguin els Diputats actuals.

El Sr. PALACÍN : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Palacín.

El Sr. PALACÍN : Senyors Diputats : Jo no tenia cap intenció d'intervenir en aquest debat; en dir el senyor Vallès i Pujals que volia contestar el que se li deia, però calia demanar la paraula, m'hi he decidit. Senzillament, els que hem interromput des d'aquell lloc hem dit el següent : Està molt bé la teoria que acaba d'exposar el senyor Vallès, però si és que pensa així, si és que això reflecta un criteri, ¿vol fer la mercè la Minoria regionalista d'explicar-nos per què cobren els senyors Abadal, Estelric i Pere Rahola com a Diputats a les Corts espanyoles?

El Sr. PRESIDENT : Demano al senyor Palacín que se cengeixi a l'objecte de la discussió.

El Sr. PALACÍN : Això ha estat una interrupció que ha motivat unes paraules del senyor Vallès i Pujals, i em sembla que hi ha una contradicció manifesta; mentre aquesta contradicció no s'expliqui, em sembla que amb aquest esquer no picarà ningú.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Els senyors que ha al·ludit el senyor Palacín, encara que no estan presents i que, per tant, potser no estaria bé al·ludir-los, cobren aquestes assignacions per la mateixa raó que la cobrarem nosaltres quan s'hagi aprovat aquest article, perquè es diu, senyors Diputats...

El Sr. CANTURRI : A fer comèdia, senyors, a Fontainebleau.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Deia, i no m'han deixat acabar, que ells la perceben per la mateixa raó que la percebem nosaltres, perquè en el text del dictamen es diu que és irrenunciable, i es diu, també en el Reglament del Parlament de Madrid; per tant, s'ha de percebre per força, per manament dels vots de la majoria del Parlament.

El Sr. PALACÍN : Tot això està molt bé. No ho desconec. Però que aquest precepte va ésser pres en consideració amb l'aquiescència dels senyors que componen la Minoria regionalista al Congrés.

Un Sr. DIPUTAT de la Minoria regionalista: Dos contra cinc-cents.

Un altre senyor DIPUTAT de la mateixa Minoria : No podem presentar cap esmena, perquè no som nombre suficient.

El Sr. PRESIDENT : Va a posar-se a votació el vot particular. Els Diputats que votin a favor que tinguin la bondat d'aixecar-se. (*S'aixequen els Diputats regionalistes.*) Els Diputats que rebutgin el vot particular que tinguin la bondat d'aixecar-se. (*S'aixequen els restants Diputats.*) Hi ha una proposició incidental.

Un Sr. SECRETARI : Aquesta proposició diu : «Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de presentar al Projecte de Reglament interior del Parlament la següent Proposició incidental: "Que se suspengui tota discussió i decisió sobre la part del Projecte de l'article 27.^e del Reglament interior del Parlament que es refereixi al pagament de dietes o assignacions fins que no sigui aprovat pel Parlament de Catalunya un Pressupost seriosament anivellat, en el qual figurin consignacions suficients per a atendre les despeses corresponents sense ocasionar un perillós desequilibri en les finances catalanes. — Palau del Parlament, 13 de desembre de 1932. — J. Vidal i Guardiola, Pau Romeva, Tomàs Carreres i Artau, Raimond d'Abadal, Josep M.ª Casabò, Lluís Duran i Ventosa, Joan Ventosa i Calvell, Josep M.ª Tallada."»

El Sr. ESPANYA : La Comissió rebutja aquesta proposició.

El Sr. TALLADA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Tallada.

El Sr. TALLADA : Una absència imprevista del senyor Vidal i Guardiola, primer firmant d'aquesta proposició, m'obliga a aixecar-me a defensar-la, i demano perdó per les deficiències que tota improvitació porta en si. Aquesta proposició incidental i tres esmenes més que hi ha presentades a aquest article, constitueixen una gradació del pensament d'aquesta Minoria; són com una retirada per graons en el cas que els vots vostres rebutgin qualsevol d'elles. Jo, en defensar aquestes diverses esmenes a aquest article he de demanar a la Presidència que tingui la tolerància necessària, que crec ha d'ésser en bé de tots, que les defensi d'una vegada, amb la qual cosa crec que no molestaré tant la vostra atenció i a la vegada guanyarem temps. Amb la presentació d'aquestes esmenes i la defensa que vaig a fer...

El Sr. PRESIDENT : Que es llegeixin aquestes esmenes.

Un Sr. SECRETARI : «Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de presentar al Projecte de Reglament interior del Parlament la següent Addició a l'article 26.e : "El dret a la percepció de l'assignació establerta sols podrà fer-se efectiva prèvia justificació, aportada pels senyors Diputats, que per raó de llur càrrec deixen de percebre alguna altra retribució equivalent. — Palau del Parlament, 13 de desembre de 1932. — J. Vidal i Guardiola, Pau Romeva, Tomàs Carreres i Artau, Raimon d'Abadal, Josep M.^a Ca-

sabò, Lluís Duran i Ventosa, Joan Ventosa i Calvell, Josep M.ª Tallada."»

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de presentar al Projecte de Reglament interior del Parlament la següent Esmena a l'article 26.e : "Que es modifiqui el Projecte d'article 26.e del Reglament interior del Parlament en el sentit que l'assignació fixa als senyors Diputats quedi reduïda a 500 pessetes mensuals. — Palau del Parlament, 13 de desembre de 1932. — J. Vidal i Guardiola, Pau Romeva, Tomàs Carreres i Artau, Raimond d'Abadal i Calderó, Josep M.ª Casabò, Lluís Duran i Ventosa, Joan Ventosa i Calvell, Josep M.ª Tallada."»

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de presentar al Projecte de Reglament interior del Parlament la següent Addició a l'article 27.e : "No percebran dietes o assignacions els senyors Diputats al Parlament de Catalunya que ho siguin simultàniament a les Corts espanyoles. — Palau del Parlament, 13 de desembre de 1932. — J. Vidal i Guardiola, Pau Romeva, Tomàs Carreres i Artau, Raimond d'Abadal, Josep M.ª Casabò, Lluís Duran i Ventosa, Joan Ventosa i Calvell, Josep M.ª Tallada."»

El Sr. TALLADA : En la defensa d'aquestes esmenes graduades, de diversa gradació, jo no he d'emprar cap mena de partidisme. No he de fer manifestacions que tendeixin a molestar ningú. No entra dintre el meu caràcter. Però sí que crec que és complir un imperatiu de la nostra consciència el fer veure que aquests són moments transcendents per la vida de Catalunya, que tota l'atenció del nostre poble està fixada en nosaltres, i que no hem de donar-li motiu perquè ens pugui negar, en qualsevol moment, la seva cooperació, que tan necessària ha d'ésser perquè el nostre Parlament pugui complir a la perfecció les seves tasques.

Jo crec, senyors, que és un error el que un dels primers actes del Parlament català sigui votar-se a si mateix una remuneració. Crec, senyors, que és un error que quan encara no tenim un Pressupost votem, en realitat, un capítol del Pressupost de despeses. (*Un senyor Diputat interromp l'orador.*) Les interrupcions no em molesten, però tampoc no em faran desviar del que em proposo dir.

Indubtablement les circumstàncies de la situació actual d'Espanya han obligat que els mitjans econòmics que l'Estat espanyol posa a disposició del Govern de la Generalitat, per complir tots aquells comesos que l'Estatut li encarrega, siguin uns mitjans molt limitats. Són uns mitjans en els quals caldrà fer tota classe d'economies, mirar el cèntim, per tal que nosaltres puguem donar satisfacció a les necessitats del nostre poble, i es diu que aquesta assignació de dietes que vosaltres acabeu de votar, i contra la qual ningú de nosaltres s'ha significat, representaria un pes massa gran per al Pressupost del Parlament de Catalunya; i representa un pes massa gran perquè encara que no sapiguem quina serà la importància d'aquest Pressupost, una assignació de 1,000 pessetes per Diputat ve a representar més d'1 milió de pessetes, que, amb les despeses de ferrocarril, representa encara una

quantitat molt superior; i, com que el Pressupost no passarà dels 100 milions, aquesta xifra de més d'un milió de pessetes representarà una càrrega d'un r i mig per 100 de la totalitat del Pressupost del nostre futur Parlament.

És clar que en el Parlament espanyol també hi ha dietes d'una quantia igual a la que proposeu per aquest Parlament; però no oblideu que el Pressupost de l'Estat espanyol és de 4,000 milions de pessetes, i que les dietes dels Diputats representen uns 6 milions de pessetes, la qual cosa no és més que un r i mig per 1,000 de la totalitat del Pressupost.

Veieu, doncs, com hi ha diferència entre el que representa l'assignació dels Diputats del nostre Parlament i l'assignació dels Diputats del Parlament espanyol. I jo no vull portar rumors del carrer, però sí que he sentit dir, i ningú no ho ha desmentit, que la Generalitat de Catalunya, no per culpa seva, segurament molt a disgust dels seus components, està endarrerint els pagaments a hospitals i a algunes cases de beneficència; i en aquests moments, en què no es poden pagar aquestes atencions, tan ineludibles, jo crec que ha de fer molt mal efecte al nostre poble que nosaltres cobrem immediatament un sou, unes dietes.

Indubtablement que l'extensió del dret del sufragi i la major cultura del poble ha portat, ha permès, que classes més nombroses cada vegada, com és la classe modesta, pugui tenir seient en aquesta Assemblea parlamentària...

El Sr. FONTBERNAT : És la revolució la que ho ha portat.

El Sr. TALLADA : ... I com que això és una veritat, i no tan sols és una veritat, sinó que crec que és una cosa de la qual ens hem de felicitar tots els homes que pensem en demòcrata, he de dir que, vertaderament, no es pot obligar a aquests homes modestos a sofrir les conseqüències econòmiques de partit el seu pressupost familiar, que en abandonar moltes vegades les seves tasques, mermin les seves retribucions.

Ésser pobre no és gens deshonorable...

El Sr. FONTBERNAT : En tot cas ho seria l'ésser ric.

El Sr. TALLADA : Ésser pobre és una cosa vertaderament honorable. I per això, senyors Diputats, creiem molt oportú el que es retribueixi des d'aquest moment els elements modestos que necessiten el que guanyen amb les seves ocupacions habituals per a satisfer les seves necessitats familiars. I això s'hauria de fer de manera que aquesta retribució no representés per a ells cap molèstia per la seva dignitat. Aquesta és una de les coses que proposem en una d'aquestes esmenes, o sigui que s'arribi a acordar aquesta retribució als elements d'aquesta Cambra que necessiten el que guanyen en el seu treball, sense mitjançar petició d'ells mateixos, sinó per la sola acció i decisió d'una Comissió de la Junta de Govern de la Generalitat, que podria ésser-los assignada immediatament una quantitat que vingüés a compensar-los dels perjudicis d'ordre econòmic que l'exercici del càrrec de Diputat els determina.

Un Sr. DIPUTAT : V. S. està fent de demagog.

El Sr. TALLADA : Si aquestes dades no són prou convincents; si aquestes dades no fessin arribar a la conclusió que és precís que la quantitat de 1,000 pessetes sigui rebaixada a una xifra inferior, a fi que les assignacions no pesessin tant sobre el Pressupost (jo crec que una quantitat inferior fóra suficient per a compensar els que viuen a Barcelona), aleshores, com a darrera esmena, nosaltres ens permetríem proposar-ne una altra que crec que ha de merèixer el vostre asentiment, puix que no us vull fer l'ofensa de creure que no l'aneu a acceptar, perquè, al meu entendre, es tracta tan sols d'un oblit dels qui han confeccionat aquest projecte. Així nosaltres proposem que no percebran dietes o assignacions els Diputats al Parlament de Catalunya que ho siguin simultàniament a les Corts espanyoles.

Ho proposem així perquè entenem que l'ésser Diputat de les Corts espanyoles gualment que l'ésser Diputat a les Corts catalanes és, en un i altre cas, estar sempre al servei del poble. No representa dos oficis diferents que precisin una remuneració també diversa, i mentre es puguin simultanejar aquests dos càrrecs, crec que s'hauran d'establir des d'aquest moment que els que ostenten les dues representacions han de renunciar a les dietes corresponents al Parlament català.

I com sigui que no volem molestar la vostra atenció i volem evitar tota pèrdua innecessària de temps, ens permetem de pregar a la Presidència que quan ella cregui que ha arribat el moment oportú, es procedeixi a la votació d'aquesta esmena per la forma de votació ordinària.

El Sr. ESPANYA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Espanya té la paraula.

El Sr. ESPANYA : La Comissió no pot acceptar de cap manera aquesta esmena, que en definitiva ve a ésser una reproducció, en un altre sentit, del vot particular del senyor Vallès i Pujals.

Sobrerament sabem que les despeses que signifiquen l'assignació que s'acordi pesaran sobre el Pressupost. Però, això, senyors Diputats, és una conseqüència lògica del sistema constitucional : El sistema constitucional, el sistema parlamentari exigeix precisament aquestes despeses, i precisament perquè pugui funcionar degudament, tal com ho deia Prat de la Riba. És necessari fer-ho. També aleshores pesaven les despeses sobre la Mancomunitat, i la Mancomunitat no tenia ingressos propis, tota vegada que es nodria dels Pressupostos de les Diputacions. I malgrat tot, sense tenir la Mancomunitat possibilitats econòmiques com ara les pot tenir el nostre Parlament pel traspàs de cabals que l'Estatut aporta a la Generalitat, així que sigui finida per part de la Comissió mixta tota la tasca que ha de desenrotllar, sense tenir aquestes possibilitats, repeteixo, la Mancomunitat es va veure obligada a incloure a les despeses dels Pressupostos de les Diputacions una quantitat necessària perquè el Govern de la Mancomunitat pogués funcionar i perquè els Diputats poguessin assistir a les seves sessions.

De manera que aquest no és cap argument,

senyor Tallada, i no tenim més remei que acceptar-ho així, ja que són característiques inherents a tot sistema parlamentari. Tots sabem que els sistemes parlamentaris són els més cars; però nosaltres, el que hem de cercar és l'eficàcia de l'obra que cal fer, i per a portar a terme aquesta obra és necessari que el Parlament pugui funcionar amb el decòrum i els mitjans necessaris. També si s'acceptava aquest criteri exposat pel senyor Tallada fóra necessari rescindir dels empleats que hi ha ací, prescindir d'aquest Palau, car el seu funcionament requereix un gran nombre d'empleats i unes despeses de conservació molt grans.

Per totes les raons dites, crec que s'ha d'aprovar el dictamen de la Comissió. No crec, tampoc, que es pugui disminuir la quantitat que s'assenyala com a dieta per als senyors Diputats, quantitat que considerem decorosa.

Per altra part, no podem tampoc estar d'acord amb el criteri exposat pel senyor Tallada quan fa referència al Parlament de Madrid constituït per quatre-cents cinquanta Diputats, i relaciona aquest nombre amb la xifra total dels Pressupostos de l'Estat. Cal tenir en compte que en molts aspectes gastaran igual vuitanta-set diputats posats ací, que quatre-cents cinquanta Diputats al Parlament de Madrid. Creu la Comissió que en aquest aspecte no s'ha de tenir en compte de cap de les maneres el nombre de Diputats que integren aquest Parlament.

Respecte al Pressupost, jo crec que ací hi ha la representació del Govern, la qual segurament contestarà al senyor Tallada. En relació a aquesta matèria, la Comissió no té les dades necessàries per a contestar. La Comissió ha estat encarregada de la confecció del Reglament de la Cambra, i creu haver complert amb l'encàrrec que aquella li féu. Aquesta Comissió no pot acceptar, tampoc, la proposició referent a la supressió de dietes per als senyors Diputats que formin part del Parlament de Madrid. La Comissió no pot intervenir en aquest assumpte, completament distint del que li ha estat encarregat, i sobre el qual ha d'ésser el Parlament el que en definitiva resolgui.

Jo crec, senyor Tallada, com he dit ja abans al senyor Vallès i Pujals, que se cerca precisament alguna plataforma, (*Rumors de protesta en els escons de l'oposició.*) i em fa l'efecte que el seu propòsit és produir un efecte d'austeritat que no considero sincer ni sentit. La Comissió no té altra remei — tenint en compte que la tasca que li ha estat encomanada és la de redactar un projecte de Reglament —, que no admetre les esmenes presentades, i manté l'article que es discuteix íntegrament, tal com figura en el dictamen.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Tallada farà ús de la paraula, per a rectificar.

El Sr. TALLADA : El senyor Espanya, en la seva resposta al meu parlament, ha seguit el mateix procediment que quan ha contestat al senyor Vallès i Pujals; és a dir, s'ha esforçat principalment a voler-nos convèncer de què precisament ací a Catalunya, pel sentit democràtic de la seva política, és necessari assegurar les condicions de vida dels senyors Diputats per tal de fer possible la vinguda d'homes modestos

a aquesta Assemblea. El fons de la meva esmena és precisament aquest : el desig que en el Reglament que estem discutint i aprovant resti establert el principi de la remuneració del càrrec de Diputat, però sense precisar la quantitat d'aquesta remuneració, per diverses raons que he procurat fonamentar. Entenem nosaltres, que determinar en la situació actual l'import d'aquesta remuneració és equivocat, i que cal per això esperar la presentació del primer Pressupost, a fi de saber quina és la importància de les despeses i quins són els ingressos amb què compta.

Nosaltres creiem necessari que els Reglaments de les Corporacions públiques sofreixin el menor nombre possible de modificacions. Si ara fixem una remuneració, tenint en compte la situació del món; tenint en compte que la nostra moneda està depreciada; que desconeixem quin serà el seu pervenir, sense saber si aquesta depreciació seguirà o vindrà després una revalorització; quan l'índex de preus no guarda relació amb aquesta desvalorització i la nostra moneda és, per tant, inestable, forçosament hem de pensar que és molt possible que en un terme més o menys llarg aquesta quantitat de r'obob pessetes que fixem en el dia d'avui, sigui insuficient, perquè encara que representés el mateix nombre d'unitats, no representaria la mateixa quantitat de consum. Per totes aquestes raons, crec que seria convenient acceptar la nostra proposta feta en el sentit de fixar la quantitat en discutir-se el pròxim Pressupost, i que aquesta quantitat pugui ésser modificada a cada nou Pressupost que es discuteixi.

En exposar aquest criteri meu, ho he fet entenent que complia amb un deure de consciència; no ho he fet amb cap propòsit encaminat a crear-me una plataforma ni he cercat en tot això una popularitat fàcil que mai no he cercat, car sempre he obrat atenent-me als dictats de la meva pròpia consciència. Això ho saben bé tots els que em coneixen i no ignoren la manera com he obrat durant tota la meva vida. Em permeto novament formular un prec al senyor President, en el sentit que les votacions d'aquestes esmenes es facin en forma ordinària.

El Sr. PI I SUNYER : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Finances de la Generalitat.

El Sr. CONSELLER DE FINANCES : Senyors Diputats : Com ha indicat abans, en la seva primera intervenció, el nostre company senyor Espanya, el Consell actual de la Generalitat, l'existent avui, ve preocupant-se des de fa força temps, prop de dos mesos, de tots els treballs preparatoris per a la confecció del Pressupost per al vinent exercici. Aquests treballs estan ja ultimats; però és una cosa lògica i natural que el Projecte de Pressupost elaborat per aquest Consell sols pot constituir una mena de ponència per a presentar al pròxim Govern, i aquest, si l'accepta, serà l'encarregat de presentar-lo al Parlament. No s'ha d'oblidar que per disposició dictada, el senyor President de la Generalitat i el Consell resignaran els seus poders davant la Cambra tan prompte com estigui constituïda, i aquesta

nomenarà el nou President, el qual, tal com està fixat, formarà el nou Consell, Govern que, en definitiva, presentarà a la Cambra el Projecte de Pressupostos. Això és el que ha dit el senyor Espanya, i que jo confirmo. Puc donar la seguretat al Parlament, que tan aviat com el Govern nou estigui constituït i hagi aprovat o modificat el projecte que com a ponència de l'actual li transmetrem nosaltres, es presentarà el Projecte de Pressupost al Parlament.

En la qüestió que ara es debat es troben barrejats dos assumptes de caràcter completament distint: un de caire financer i un altre de caràcter polític. Entenc que tot el que en aquests moments sigui apartar-se de la qüestió política és desviar l'assumpte. Ens trobem en l'instant en què el Parlament decideix la forma d'estructurar el Reglament interior pel qual haurà de regir-se. Ningú no pot dubtar que el Parlament, i tots els que el componen tenen en aquests moments consciència de la tasca que s'ha de realitzar. No s'oblidi, tampoc, que el Parlament, com a organisme sobirà, que aprovi avui la solució que es doni a l'assumpte, serà el mateix que dintre un termini de pocs dies haurà d'aprovar el Pressupost; de manera que no pot donar cap resultat pràctic un simple ajornament de la qüestió, perquè els mateixos que ho votaran ara serien els que ho decidirien més endavant.

Per altra part, ja he dit que més que d'una qüestió financiera es tracta d'una qüestió política, que afecta una de les nostres institucions cabdals que representa Catalunya. En aquest cas, jo he de creure que tots nosaltres, tenint en compte aquelles condicions de seny, de sentiment del deure que tots compartim, hem de fer tots els possibles perquè aquestes institucions de Catalunya tinguin el màxim prestigi i assoleixin la major eficàcia.

Gairebé amb aquestes paraules n'hi hauria prou per a contestar al que s'ha dit anteriorment, però el nostre company senyor Tallada n'ha dit d'altres que jutjo d'una gravetat suficient perquè jo m'hagi d'aixecar ací per a parlar-ne i posar les coses en el lloc degut. Ha parlat el senyor Tallada de què ell tenia notícies que corrien rumors, que es deia — sense assegurar-ho, però insinuant-ho — que la Generalitat es trobava en una situació, no diré difícil, però de la qual en derivava un cert endarreriment en els pagaments d'atencions ineludibles; com, per exemple, les dels Hospitals i altres institucions benèfiques. I he d'aixecar-me a aclarir aquest punt, dient que la Generalitat es troba en aquella situació en què es troben, donada la crisi econòmica que avui el món pateix, totes les corporacions de tot arreu, i m'atreveixo a dir que es troba potser millor que moltes de les corporacions de la resta del món. (*Molt bé.*) Jo he estat fa pocs dies a Madrid, i he assistit a una assemblea de la Mancomunitat de Diputacions de règim comú; allà he pogut veure quina era la veritable tragèdia, el dramatisme de la vida local espanyola, i he vist que totes aquestes Diputacions, a causa de la crisi que el món pateix, es troben en una situació molt més anguniosa que no pas la nostra; lluiten amb unes dificultats a les quals nosaltres

ni tan sols ens acostem. Per tant, sobre aquest punt m'he d'aixecar a dir, amb tota deferència, però també amb tota energia, que rebutjo l'afirmació feta, perquè crec que si es deixava que aquesta suggestió circulés i anés amplificant-se el parlar-ne fora d'aquí, podria lesionar el prestigi i el crèdit de la nostra institució cabdal. (*Molt bé.*)

Ens trobem en un moment en el qual, com ja he dit, per les condicions en què forçosament han de viure totes les corporacions del món, no pas sols la nostra, s'exigeix moltes vegades la màxima delicadesa en la gestió, però també la màxima delicadesa en parlar de totes aquelles coses que es relacionen amb aquesta situació delicada; i per això agrairia als senyors Diputats de la Minoria regionalista que, prestant una col·laboració, si no es vol de caràcter material almenys de caràcter moral, quan es tracti de qüestions que estan per damunt de les nostres diferències, facin tot el possible per a salvar sempre tot el que representa el crèdit i el prestigi de les nostres institucions que a tots per igual ens interessa. (*Molt bé.*)

Acabaré dient que nosaltres creiem que la qüestió que avui es planteja no és de caràcter financer; és una qüestió política. Crec un error voler barrejar-hi una derivació financiera, que no és aquest el moment en què ha de tractar-se. Si després d'aprovar el Pressupost, que haurà de passar davant de tota altra discussió, perquè el temps apremiarà molt, no per culpa nostra, tal com he indicat en les primeres paraules, sinó perquè ho han portat així les circumstàncies, i, per tant, serà la cosa més urgent a discutir; si complert aquest tràmit previ, els senyors Diputats de la Minoria regionalista volen plantejar un debat sobre la gestió financiera de la Generalitat des que aquesta està constituïda, puc avançar-los que el Consell està disposat a acceptar-lo. Serà aleshores l'avinentsa oportuna de parlar d'aquestes qüestions. En aquest moment, crec que no és l'hora adequada, i m'ho demostra el veure'ls presentar no sols un vot particular, sinó afegir tres esmenes graonades i, encara, una proposició incidental, procediment que trasllueix, dit amb tots els respectes, però també amb tot el convenciment, una intenció política de regust demagògic, més que una al·legació doctrinal desapassionada. (*Molt bé, i aplaudiments.*)

El Sr. TALLADA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tallada.

El Sr. TALLADA: Dues paraules solament per a contestar el meu amic, senyor Pi i Sunyer. Jo he recollit aquest rumor, perquè era un rumor públic, el qual no havia estat desmentit fins en el moment actual, o almenys jo no sabia que s'hagués desmentit. Tinc una gran satisfacció d'haver sentit, o d'haver cregut entendre a través de les paraules del meu amic senyor Pi i Sunyer, que en el moment actual la Generalitat de Catalunya està al corrent de totes les despeses per a establiments de beneficència i establiments de caritat.

El Sr. PI I SUNYER: No he dit això. He dit que lluitava amb les mateixes dificultats que lluiten totes les corporacions del món, i que la

seva situació era comparable a la de totes les corporacions, potser millor que la de totes les altres. Això és exactament el que he dit.

El Sr. TALLADA : Precisament el senyor Pi i Sunyer acaba de satisfer la meua curiositat amb les seves paraules.

El Sr. PI I SUNYER : Jo no he fet ara més que repetir el que havia dit abans.

El Sr. TALLADA : Tingui's ben entès que en fer les meves manifestacions he procurat descartar tota classe de culpa per al Govern actual de la Generalitat, perquè em faig càrrec ben bé de la situació per la qual passa el món. He dit que si la Generalitat no estava al corrent dels seus compromisos, indubtablement era en virtut d'una cosa extraordinària, superior a la seva voluntat, que fa que existeixen multitud de corporacions les quals sofreixen les conseqüències de la crisi mundial; culpa, també, de la situació especial d'Espanya. Per tant, les meves paraules no podien molestar els homes que constitueixen el Govern de la Generalitat.

(Ocupa la Presidència el senyor Companys.)

El Sr. PRESIDENT (Sr. Companys) : Es va a procedir a la votació de la proposició incidental. Els senyors Diputats que votin a favor de la proposició incidental tindran la bondat d'aixecar-se. *(S'aixequen els senyors Diputats de la Minoria regionalista.)* Els senyors Diputats que rebutgin la proposició faran el favor d'aixecar-se. *(S'aixequen els restants senyors Diputats.)* Resta rebutjada la proposició incidental.

Es va a procedir a la votació de l'addició, de la qual ara es tornarà a donar compte. *(El senyor Secretari dona lectura a l'esmentada addició.)* Els senyors Diputats que votin a favor d'aquesta addició, que facin el favor d'aixecar-se. *(S'aixequen els senyors Diputats de la Minoria regionalista.)* Els senyors Diputats que votin en contra de l'addició tindran la bondat d'aixecar-se. *(S'aixequen els restants senyors Diputats.)* Resta rebutjada l'addició.

Es va a procedir a la votació de l'esmena, que llegirà el senyor Secretari. *(El senyor Secretari llegeix l'esmena en qüestió.)* Els senyors Diputats que votin a favor d'aquesta esmena que tinguin la bondat d'aixecar-se. *(S'aixequen els senyors Diputats de la Minoria regionalista.)* Els senyors Diputats que votin en contra de l'esmena que facin el favor d'aixecar-se. *(S'aixequen els restants senyors Diputats.)* Resta rebutjada l'esmena.

Es va a procedir a la votació de l'addició, que llegirà el senyor Secretari. *(El senyor Secretari llegeix l'addició.)* Els senyors Diputats que votin a favor de l'addició, que tinguin la bondat d'aixecar-se. *(S'aixequen els senyors Diputats de la Minoria regionalista.)* Els senyors Diputats que votin en contra de l'addició, que facin el favor d'aixecar-se. *(S'aixequen els restants senyors Diputats.)* Resta rebutjada l'addició.

Es tornarà a donar lectura a l'article 27.e *(El senyor Secretari dona lectura a l'article 27.e)*

El Sr. ESPANYA : En aquest article hi ha una petita omisió que ha sofert la Comissió. Com que no he tingut temps de parlar amb els altres companys, em permeto proposar a la Pre-

sidència i als Diputats tots que sigui subsanada. Aquesta omisió es refereix a què no s'ha tingut en compte que en molts llocs, sobretot de Lleida i d'altres «províncies», no hi ha altre mitjà de locomoció que l'autoòmnibus. Així s'esdevé a Seu d'Urgell, a Solsona, etc. Suposo, que també a altres indrets de Catalunya. Per això, jo proposaria que, ultra les línies fèrries, s'afegeixi a l'article les línies d'autoòmnibus.

El Sr. MARTÍNEZ DOMINGO : Podríeu, en canvi, suprimir de l'article les línies aèries...

El Sr. LLUHI : Hi han estat incloses pensant en l'esdevenidor.

El Sr. PRESIDENT : En la redacció definitiva de l'article es podran fer les correccions pertinents. S'aprova l'article 27.e amb aquesta correcció que acaba de fer el President de la Comissió? S'aprova. Senyors Diputats, se suspèn aquesta discussió a l'objecte de passar a la segona part de l'ordre del dia, o sigui a la constitució definitiva del Parlament. *(Ocupa la presidència el Vice-president primer senyor Casanoves. Entra a la sala, i passa a seure al banc del Govern, el senyor President de la Generalitat.)*

CONSTITUCIÓ DEFINITIVA DEL PARLAMENT

El Sr. PRESIDENT (Sr. Casanoves) : El senyor Secretari llegirà els articles 17.e i 18.e del Reglament i la llista dels Diputats admesos i proclamats. *(El senyor Secretari llegeix els susdits articles i la relació nominal dels Diputats admesos i proclamats.)* Va a procedir-se a l'elecció de President de la Cambra. Serveixin-se prendre les paperetes els senyors Diputats i serà elegit President de la Cambra el que hagi obtingut majoria absoluta de vots. *(S'efectua la votació nominal.)* Manca algun senyor Diputat per votar? Procedeixi's a l'escrutini. *(Es fa l'escrutini.)* Es dona compte del resultat de la votació : Lluís Companys, 70 vots. Una papereta en blanc. Resta, doncs, proclamat President el senyor Companys. *(El senyor Companys passa a la Mesa, promet el càrrec, abraça al Vice-president i passa a ocupar la Presidència. Aplaudiments en tots els sectors de la Cambra.)*

El Sr. PRESIDENT (Sr. Companys) : Es procedirà a l'elecció de Vice-presidents. *(S'efectua la votació nominal.)* Va a procedir-se a l'escrutini per al nomenament de Vice-presidents. *(El Secretari llegeix les paperetes.)* Es dona compte del resultat de la votació : Joan Casanoves, 54 vots; Antoni Martínez i Domingo, 11 vots; Estanislau Ruiz i Ponseti, 4 vots. Resten, doncs, proclamats: Vice-president primer, Joan Casanoves, i Vice-president segon, Antoni Martínez Domingo. Anem ara a procedir a l'elecció de Secretari. Com que són dos els Secretaris que cal elegir, cada Diputat podrà dipositar una papereta amb dos vots. *(Té lloc la votació nominal.)* Va a procedir-se a l'escrutini. *(S'hi procedeix.)* Acabat l'escrutini, el senyor Secretari donarà compte del resultat de la votació. *(Es dona compte del resultat.)* Resten, doncs, proclamats Secretaris de la Mesa presidencial els senyors Rouret, Dot, Casabò i Gerhard. Senyors Diputats, va a procedir-se a la

promesa dels senyors Diputats. El senyor Secretari llegirà els articles 19.e i 20.e del Reglament provisional que hi fan referència. (*Un senyor Secretari llegeix els articles esmentats.*) Comença la promesa dels senyors Diputats. Els Vice-presidents que han estat designats se serviran fer aquesta promesa. (*Prometen els Vice-presidents senyors Casanoves i Martínez Domingo. A continuació, d'acord amb la fórmula establerta, passen a la Presidència i prometen els senyors Diputats següents: Andreu, Armendares, Armengol, Arnau, Balart, Bancells, Barrera, Battestini, Bilbeny, Blasi, Bru i Jordi, Canturri, Carreres i Artau, Casabó, Casademunt, Casanelles, Colldeforns, Comes, Companys (Josep), Coromines, Cunillera, Dalmau i Pla, Dencàs, Dot, Espanya, Fàbrega, Farreres i Duran, Folc, Fontbernat, Galés, Gassol, Guinart, Ibars, Irla, Lloret, Lluhi, Macià, Magre, Mestres, Mies, Mora, Palacín, Pi i Sunyer, Ribes, Riera, Rouret, Rovira i Virgili, Sellés, Sauret, Selves, Serra i Hunter, Soler i Bru, Simó, Tallada, Tauler, Tries de Bes, Vallès i Pujals, Valls i Taverner, Ventosa i Calvell i Xirau.*)

El Sr. PRESIDENT : Senyors Diputats: Constituït, com declara des d'ara, d'una manera definitiva, el Parlament de Catalunya, si alguna vegada he sentit el pes de la meva insuficiència, és en aquests moments en què acabeu de conferir-me aquesta altíssima representació. Cau ara sobre mi una onada de sensacions diverses, que no podria expressar. És el procés de tota una vida punyent, accidentada, on sovint he trobat pregones amargures, que se'm presenta ara davant dels ulls, després d'haver-me conferit aquesta representació de jerarquia històrica com a primer President de les Corts catalanes, en el moment del seu ressorgiment històric. Ni les meves aptituds ni els meus sacrificis s'ho mereixen, perquè jo mai no podia pensar que em consideréssiu digne d'un tal honor, ni puc tenir mai una ambició que superi l'orgull que sento en aquests instants.

Senyors Diputats, moltes gràcies, no per la meva persona, sinó pel nom que porto, i que podré deixar als meus fills, enriquit amb el noble pergami d'haver estat el primer President del Parlament català quan s'inicia la fita de la seva nova història. Sota l'estímul de la vostra confiança, tal volta trobaré en mi insospitades energies, si cal; i ponderació, justesa i elevació de conducta, sempre.

Sóc ara el vostre President, parlamentaris de Catalunya, i mentre així sigui vetllaré pels drets de cada un dels Diputats, sense mirar on resideix el seu escó, i per damunt de cada un vetllaré pel prestigi de l'Assemblea. (*Molt bé,*

molt bé, en tota la Cambra.) No m'ho mereixia, però vosaltres ho heu volgut. Jo afirmo des d'aquest moment, que mantindré l'alta jerarquia del càrrec que m'hau concedit i de qual accepto, des d'ara, totes les responsabilitats. Dono també les gràcies per la distinció que heu fet a tots els estimats companys que componen la Mesa definitiva.

La noció del que representem, la d'agèntar la perspectiva de la nostra responsabilitat. Després d'un col·lapse de prop de dos segles, sota l'imperialisme dels Àustries i dels Borbons, per la República ha ressorgit el Parlament de Catalunya. Els noms il·lustres de la vida nacional del nostre poble vénen ara, amb força, a la meua memòria; però el llançar la mirada en les glòries i en els dolors del passat, ens ha de servir per afermar el nostre sentiment d'amor per a la República democràtica i reparadora i ha de subratllar en la nostra consciència la responsabilitat enorme de l'obra constructiva de l'esdevenidor. Aquesta obra, senyors, és l'obra de Catalunya, per a Catalunya i per a tota Espanya. Nosaltres hem d'oferir l'exemple del que són els fruits venturosos de la llibertat i de l'Autonomia. Nosaltres hem de palesar que els únics lligams forts i indestructibles són els lligams que es basen en l'amor i en el lliure consentiment. De la nostra obra depenen el triomf de tots els principis que ens han servit per a assentar la nostra doctrina. Jo estic segur del seu resultat magnífic. Ens llancem a la feina plens d'optimisme, sense dubtes, sense defalliments, segurs de nosaltres mateixos, amb fe, amb optimisme i amb confiança en les nostres forces, perquè Catalunya és un poble que té una deu inesgotable de reserves d'energia i de riquesa espiritual.

I dites, amics meus, aquestes paraules breus, jo em permeto des d'ací trametre una solutació fervorosa al President de les Corts Constituents de la República Espanyola, i els nostres respectes a l'honorable President de la Generalitat i a S. E. l'il·lustre President de la República Espanyola.

He dit. (*Aplaudiments perllongats i visques a Catalunya.*) S'aixeca la sessió.

(*La sessió és aixecada a tres quarts de vuit de la vetlla.*)

ORDRE DEL DIA per a la sessió de dimecres

La Presidència dona compte d'haver comunicat a l'honorable senyor President de la Generalitat la constitució definitiva del Parlament.

